

U honorowano najlepszych maturzystów. Polska młodzież na Litwie ma powody do dumy

Fot. Marian Paluszkiewicz

W Ambasadzie RP w Wilnie uhonorowano 65 tegorocznych absolwentów z 28 szkół polskich na Litwie, którzy uzyskali wysokie wyniki z egzaminów maturalnych. Uroczystość stała się radosnym wydarzeniem nie tylko dla samych maturzystów, ale także dla ich rodzin, nauczycieli. Maturzystom wręczono dyplomy i upominki. »8-10

Sytuacja ekstremalna w części rej. wileńskiego »7

Czy reakcja NATO na rosyjską rakietę była wystarczająca? »12-13

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Apolinary
Klonowski, Jolanta Balkiewicz

Wydawca: VŠĮ „Kurier Wileński”

Druk: VŠĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

DIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA
GAZET CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI NARODOWYCH

MIDAS

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

MRF MEDIJŲ
REMIMO
FONDAS

sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Pogrzeb Kazimiry Prunskienė. Litwa żegna pierwszą premier odrodzonego państwa

Litwa żegna prof. Kazimirę Danutę Prunskienė — pierwszą premier po odzyskaniu niepodległości i sygnatariuszkę Aktu z 11 marca.

Władze oddają hołd. Uroczystości pogrzebowe zakończą się państwowym pochówkiem na Wzgórzu Sygnatariuszy.

KONDOLENCJE OD PRZYWÓDCÓW PAŃSTWA

Po śmierci Kazimiry Danuty Prunskienė kondolencje złożyli prezydent Gitanas Nausėda oraz premier Mindaugas Sinkevičius. Oboje podkreślili rolę zmarłej w odbudowie państwowości litewskiej po odzyskaniu niepodległości.

„Straciliśmy sygnatariuszkę Aktu z 11 marca, ekonomistkę, działaczkę państwową, pierwszą premier po przywróceniu niepodległości Litwy, która stała na czele pierwszego rządu odrodzonej Republiki Litewskiej. W latach jej rządów położono fundamenty pod instytucje niepodległego państwa oraz reformy gospodarcze” — czytamy w kondolencjach prezydenta Gitanasa Nausėdy.

Prezydent zaznaczył również, że Kazimira Danutę Prunskienė przyczyniła się do nawiązania pierwszych stosunków dyplomatycznych i obrony interesów Litwy na arenie międzynarodowej.

„Kazimira Danutę Prunskienė odegrała ważną rolę w przełomowych latach historii Litwy. Jej podpis na zawsze pozostanie na akcie przywrócenia niepodległości naszego państwa; wzięła na siebie odpowiedzialność za kierowanie pierwszym rządem, który działał w niezwykle trudnych warunkach blokady gospodarczej oraz presji ze strony rozpadającego się, ale wciąż agresywnego

imperium radzieckiego. Były to okoliczności wymagające odwagi i mądrości — cechy, które Kazimira Danutę Prunskienė bez wątpienia posiadała” — czytamy w kondolencjach premiera.

„Skladam szczere kondolencje rodzinie i bliskim Kazimiry Danuty Prunskienės, a także jej byłym współpracownikom i towarzyszą w walce” — powiedział Mindaugas Sinkevičius.

Podczas konferencji prasowej premier podkreślił również jej wkład w budowanie międzynarodowej pozycji Litwy. Zaznaczył, że jako premier angażowała się w działania na rzecz międzynarodowego uznania państwa, utrzymywała kontakty z George’em Bushem, Helmutem Kohlem i Margaret Thatcher oraz należała do grona przywódców, którzy wspólnie z Romualdem Ozolasem, Algirdasem Mykolasem Brazauskasem i profesorem Vytautasem Landsbergisem stworzyli fundamenty współczesnego państwa litewskiego.

POGRZEB PAŃSTWOWY NA WZGÓRZU SYGNATARIUSZY

Rząd zdecydował o organizacji pogrzebu państwowego. Kazimira Prunskienė zostanie pochowana na cmentarzu na Antokolu w Wilnie, na Wzgórzu Sygnatariuszy.

Publiczne pożegnanie Kazimiry Prunskienė rozpoczęło się w środę w kościele św. Janów w Wilnie i trwało od godz. 14:00 do 20:00. Po południu przedstawiciele władz złożyli wieńce, a o godz. 18:00 od-

prawiona została Msza św. w intencji zmarłej.

W czwartek 6 lipca mieszkańcy będą mogli oddać hołd w godz. 9:00–13:00. O godz. 13:00 urna zostanie wyniesiona z kościoła, po czym kondukt pogrzebowy uda się na cmentarz na Antokolu. Przy grobie wygłoszone zostaną przemówienia pożegnalne, zmarłą uczci się minutą ciszy, rodzinie zostanie przekazana flaga państwowa, a ceremonię zakończą salwy honorowe i odśpiewanie hymnu Litwy.

Według rzecznika premiera Gedasa Salygi przemówienia na cmentarzu wygłoszą premier, przewodniczący Sejmu oraz przedstawiciel sygnatariuszy.

W uroczystościach nie weźmie udziału prezydent Gitanas Nausėda, który w tym tygodniu pracuje zdalnie z wyspy Madera w Portugalii.

WIELOLETNIA DZIAŁALNOŚĆ POLITYCZNA

Kazimira Danutę Prunskienė zmarła 30 lipca w wieku 84 lat. Była pierwszą szefową rządu Litwy po odzyskaniu niepodległości oraz przez wiele lat aktywnie uczestniczyła w życiu politycznym kraju.

Aktywną działalność polityczną rozpoczęła w 1988 r. W 2012 r. doznała udaru mózgu, w wyniku którego wystąpiły zaburzenia mowy. Ze względu na stan zdrowia nie powróciła już do aktywnej działalności publicznej.

Opr. J.B. na podst. BNS, ELTA, mat. pras.

Łączona grupa medyków z Litwy, Łotwy i Estonii wyruszyła na staż do Ukrainy
Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

Senat upamiętnił 80. rocznicę śmierci Danuty Heleny Siedzikówny „Inki”

Senat RP podjął przez akklamację uchwałę ws. 80. rocznicy śmierci Danuty Heleny Siedzikówny „Inki”. Uchwała głosi, że „postać Danuty Siedzikówny symbolizuje tragizm i heroizm pokolenia Żołnierzy Niezłomnych, których jedyną winą była miłość do Ojczyzny”.

W uchwale przypomniano, że „28 sierpnia przypada 80. rocznica śmierci Danuty Heleny Siedzikówny ps. Inka — sanitariuszki, łączniczki oraz działaczki antykomunistycznego podziemia niepodległościowego”.

„W grudniu 1943 r. wstąpiła do Armii Krajowej. Po przejściu szkolenia medycznego służyła jako sanitariuszka i łączniczka w 4. szwadronie 5. Wileńskiej Brygady AK, dowodzonej przez mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszka. W czerwcu 1945 r. została aresztowana przez komunistyczny aparat bezpieczeństwa za współpracę z podziemiem, jednak z transportu odbił ją patrol 5. Brygady Wileńskiej. »Inka« natychmiast powróciła do działalności konspiracyjnej. Podczas

walk z grupami operacyjnymi UB, MO i KBW niosła pomoc medyczną rannym partyzantom, a także — kierując się etyką lekarską — rannym milicjantom. 20 lipca 1946 r., w wyniku dekonspiracji, została ponownie aresztowana w Gdańsku podczas wykonywania zadania zakupu leków” — napisano w uchwale.

Zaznaczono, że „mimo brutalnego śledztwa, bita i poniżana, zachowała niezłomną postawę i nikogo nie wydała”. „Na podstawie kłamliwych oskarżeń 3 sierpnia 1946 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Gdańsku skazał osiemnastoletnią dziewczynę na karę śmierci. Wyrok ten był jawnym mordem sądowym. W ostatnim grypse do sióstr Mikołajewskich »Inka« napisała słowa, które stały się jej testamentem: Jest mi smutno, że muszę umierać. Powiedzieć mojej babci, że zachowałam się jak trzeba. Wyrok wykonano 28 sierpnia 1946 r. Przed strzałem zdążyła wykrzyknąć: Niech żyje Polska! Niech żyje Łupaszka!” — czytamy.

Jak dodano, „miejsce pochówku bohaterki zostało przez komunistów utajnione”. „Dopiero we wrześniu 2014 r. zespół Instytutu Pamięci Narodowej odnalazł jej szczątki na Cmentarzu Garnizonowym w Gdańsku, gdzie 28 sierpnia 2016 r. odbył się uroczysty pogrzeb państwowy. Już w 1991 r. III Rzeczpospolita unieważniła skazujący ją wyrok. Prezydent RP Lech Kaczyński odznaczył ją pośmiertnie Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, a prezydent RP Andrzej Duda mianował na pierwszy stopień oficerski” — zwrócono uwagę.

Uchwała głosi, że „postać Danuty Siedzikówny symbolizuje tragizm i heroizm pokolenia Żołnierzy Niezłomnych, których jedyną winą była miłość do Ojczyzny”. „Senat Rzeczypospolitej Polskiej, w uznaniu wybitnych zasług i patriotycznej postawy, uroczystie upamiętnia Danutę Helenę Siedzikówną ps. »Inka« w 80. rocznicę śmierci” — podkreślono.

PAP

Imieniny

6 sierpnia

Jakuba, Stefana, Wincentego, Januarego, Sławy, Marii, Walburgii, DaivY.

7 sierpnia

Kajetana, Konrada, Alberta, Donata, Doroty, Klaudii, Jagny, Jogailę.

Cytat dnia

„Niewątpliwie ważnym aspektem, który będziemy musieli omówić, jest wzrost emerytur i kwestia, czy należy zintensyfikować waloryzację. Moim zdaniem jest to konieczne, ponieważ ubóstwo wśród seniorów jest rzeczywiście na dość wysokim poziomie i musimy je złagodzić”

— powiedziała dziennikarzom minister pracy i opieki socjalnej Inga Ruginienė.

Liczba dnia 465

w tylu miejscowościach na Węgrzech wprowadzono ograniczenia pierwszego stopnia w zużyciu wody — poinformował rząd w Budapeszcie. Do dystrybucji wody w kilku punktach kraju zaangażowano wojsko i wolontariuszy rządzącej partii TISZA.

Rejon wileński zaprasza na tradycyjne Dożynki

12 września (sobota) Samorząd Rejonu Wileńskiego zaprasza wszystkich na Dożynki do zabytkowego zespołu dworskiego w Białej Wace (gmina Pogiry).

Program wydarzenia, które odbędzie się już po raz 31., zostanie ogłoszony wkrótce. Na uczestników czeka dzień pełen atrakcji, tradycji, regionalnych smaków, muzyki i dobrej atmosfery.

Do udziału w wydarzeniu zapraszani są sprzedawcy i twórcy oferujący: rękodzieło i sztukę ludową, produkty rolne i lokalne przysmaki, wyroby nawiązujące do tradycji Dożynek. Będzie to doskonała okazja do zaprezentowania swojej oferty szerokiemu gronu odwiedzających. Aby zachować wyjątkowy charakter wydarzenia, podczas święta nie przewiduje się sprzedaży zabawek masowej produkcji ani towarów niezwiązanych z tematyką dożynkową.

Szczegółowe informacje dotyczące udziału w charakterze wystawcy można uzyskać w gminie

Pogiry: tel. +370 6 834 4099, e-mail viktorija.pogolska@vrsa.lt

Rejestracja handlowców trwa do 31 sierpnia. Liczba miejsc handlowych jest ograniczona. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji **Samorządu Rejonu Wileńskiego**

Zmiana w budżetach mieszkańców. „Atrakcyjne mieszkania do 150 tys. w Wilnie praktycznie nie istnieją”

Coraz więcej mieszkańców Wilna jest gotowych wydać na zakup mieszkania ponad 150 tys. euro. Wyniki najnowszej ankiety pokazują nie tylko wzrost budżetów kupujących, ale także rosnące zainteresowanie nowym budownictwem.

WYŻSZE BUDŻETY NA ZAKUP MIESZKAŃ

Z ankiety przeprowadzonej z inicjatywy firmy Darnu Group wynika, że 48 proc. mieszkańców Wilna nabyło lub planuje w ciągu najbliższych trzech lat kupić mieszkanie o wartości przekraczającej 150 tys. euro. Największa grupa respondentów (32 proc.) wskazała budżet 101-150 tys. euro, natomiast 31 proc. planuje wydać 151-250 tys. euro. Kolejne 12 proc.

deklaruje budżet 251-300 tys. euro, a 5 proc. — ponad 351 tys. euro. Mieszkanie do 100 tys. euro kupiło lub planuje kupić 15 proc. ankietowanych. W porównaniu z badaniem sprzed dwóch lat zmniejszył się odsetek osób planujących zakup mieszkania za maksymalnie 150 tys. euro. „Fakt, że liczba osób planujących zmieścić się w budżecie do 150 tys. euro zmniejszyła się o 9 punktów procentowych w porównaniu z rokiem 2024, oznacza, że wybór atrakcyjnych nieruchomości o takiej wartości na rynku w Wilnie praktycznie nie istnieje” — stwierdza Mykolas Čiplys, dyrektor ds. sprzedaży i wynajmu w Darnu Group.

NOWE BUDOWNICTWO ZYSKUJE NA POPULARNOŚCI

Badanie pokazuje, że 36 proc. mieszkańców Wilna kupiło lub

planuje kupić mieszkanie w nowym budownictwie. Mieszkania w starszych budynkach wybrało 29 proc. respondentów, a 35 proc. rozważa obie możliwości.

„Ponadto mieszkańcy częściej rozglądają się za mieszkaniami w nowych inwestycjach i, jak pokazuje badanie, przeznaczają na nie większe kwoty niż ci, którzy preferują domy starszej zabudowy” — dodaje Mykolas Čiplys.

Jak wskazuje badanie, 27 proc. mieszkańców wybiera mieszkanie o większej powierzchni niż pierwotnie planowali.

Z kolei 19 proc. poszukuje lokalu bliżej centrum miasta, natomiast 18 proc. decyduje się na mniejszy metraż, a 16 proc. szuka mieszkania położonego dalej od centrum. ■

Opr. J.B. na podst. ELTA

SUSZA Dunaj odsłonił historyczne wraki

Z powodu suszy poziom wody w Dunaju, drugiej co do długości rzece Europy, obniżył się tak bardzo, że widoczne stały się dziesiątki zatopionych w niej niemieckich okrętów wojennych z czasów II wojny światowej. Podczas letnich upałów, z powodu rekordowo niskiego poziomu wody w Dunaju, elektrownie znalazły się na skraju zamknięcia, a rządy krajów Europy Środkowej i Wschodniej podejmują działania mające na celu oszczędzanie energii elektrycznej. Na środku rzeki oddzielającej Serbię od Rumunii, niedaleko serbskiego portu Prahovo, widać obecnie zardzewiały kadłub wraz z połamanym masztem, na którym niegdyś powiewała nazistowska flaga. Wraki, z których niektóre nadal są załadowane bronią, należały niegdyś do floty nazistowskich Niemiec na Morzu Czarnym. Niemcy celowo zatopili statki podczas wycofywania się z Rumunii, gdy pod koniec wojny siły radzieckie wkraçały coraz głębiej w głąb Europy.

ZATRUDNIENIE Spadła stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia na Litwie w drugim kwartale bieżącego roku wyniosła 6,1 proc. — o 1,3 pkt. proc. mniej niż w pierwszym kwartale, a w porównaniu z drugim kwartałem 2025 roku — o 1,1 pkt. proc. mniej. Stopa bezrobocia wśród mężczyzn wyniosła 6,4 proc., a wśród kobiet — 5,8 proc. Stopa bezrobocia wśród młodzieży (w wieku 15–24 lat) w drugim kwartale wyniosła 12,6 proc., co oznacza spadek o 5,3 pkt. proc. w ujęciu kwartalnym i o 5,5 pkt. proc. w ujęciu rocznym — podaje Państwowa Agencja Danych na podstawie danych ze statystycznego badania zatrudnienia ludności. Stopa długotrwałego bezrobocia spadła w ciągu kwartału o 0,6 pkt. proc., a w ciągu roku — o 0,9 pkt. proc., osiągając poziom 1,8 proc. W drugim kwartale w kraju było 5,7 tys. bezrobotnych w wieku

15–74 lat, z czego 11,3 tys. stanowiły osoby w wieku 15–24 lat. W ciągu kwartału liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 21,4 tys.

SODRA Nie odebrano zasiłków na 4,6 mln euro

W ciągu ostatnich 12 miesięcy nie wypłacono zasiłków chorobowych łącznie na kwotę ponad 4,6 mln euro, ponieważ mieszkańcy nie złożyli wniosków o ich przyznanie — poinformowała Sodra. Państwowy Fundusz Ubezpieczeń Społecznych „Sodra” wysłał do prawie 28 tys. mieszkańców przypomnienia o złożeniu wniosku o przyznanie zasiłku chorobowego. „Wniosek złożony jednorazowo zachowuje ważność bezterminowo. W przypadku późniejszej choroby, opieki nad członkiem rodziny lub odniesienia urazu nie ma potrzeby składania nowego wniosku — zasiłek chorobowy jest przyznawany automatycznie, o ile dana osoba spełnia określone warunki” — informuje Sodra. Wniosek o przyznanie zasiłku chorobowego ma również moc wsteczną. Jeśli dana osoba chorowała, ale nie złożyła wówczas wniosku, zasiłek chorobowy może zostać wypłacony, o ile od zakończenia niezdolności do pracy nie upłynęło więcej niż 12 miesięcy. Zasiłek chorobowy przysługuje osobom objętym ubezpieczeniem społecznym, które z powodu czasowej niezdolności do pracy tracą dochody z tytułu zatrudnienia.

INWESTYCJE Polski fundusz przejmie litewską firmę doradczą

Fundusz polskiej firmy prywatnej Enterprise Investors będzie mógł przejąć kontrolę nad litewską firmą

doradczą Saulėgrąžos investicijos oraz spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową Saulėgrąža — planuje się przekształcenie tej ostatniej w licencjonowany bank. Rada ds. Konkurencji poinformowała o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Enterprise Investors Fund IX o nabycie 100 proc. akcji Saulėgrąžos investicijos oraz, pośrednio poprzez tę spółkę, 81,52 proc. akcji Saulėgrąža — oraz przejęciu nad nimi wyłącznej kontroli. „Planowana koncentracja nie spowoduje powstania ani wzmocnienia pozycji dominującej ani też znacznego ograniczenia konkurencji na odpowiednich rynkach” — poinformowała we wtorek rada. Jak podała agencja BNS, fundusz nabywa do 81,51 proc. akcji Saulėgrąžos, płacąc za nie do 21,8 mln euro, a kapitał ten pomoże przekształcić Saulėgrąžą w licencjonowany bank obsługujący małe i średnie przedsiębiorstwa na Litwie, w Łotwie, Estonii i Polsce, z ambicją ekspansji w całym regionie Europy Środkowej i Wschodniej.

INWESTYCJE Tesonet chce nabyć Grand Hotel Vilnius

Spółka należąca do grupy technologiczno-inwestycyjnej Tesonet zamierza nabyć Grand Hotel Vilnius położony w stolicy przy Placu Katedralnym. Spectra, spółka działająca w Holandii i powiązana z holdingiem Tesonet Global, złożyła wniosek do Rady ds. Konkurencji — prosi o zgodę na nabycie 100 proc. akcji spółki zarządzającej hotelem. Według Rady wniosek dotyczący transakcji został złożony 27 lipca. Evelina Žvinytė, kierowniczka ds. projektów strategicznych w Tesonet, nie ujawniła agencji BNS wartości transakcji, ale zaznaczyła, że decyzja o inwestycji w ten obiekt wynikała z rosnącej jakości usług w Litwie oraz widocznych perspektyw.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Jonas Balčiūnas, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Przemienienie Pańskie. Święto, które przypomina, że prawdziwa siła rodzi się z miłości

6 sierpnia Kościół katolicki obchodzi święto Przemienienia Pańskiego. Upamiętnia ono wydarzenie opisane w Ewangelii, kiedy Jezus zabrał na górę Tabor trzech uczniów, Piotra, Jakuba i Jana, i objawił im swoją boską chwałę.

Honorata Adamowicz

Jak podkreśla w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ks. Rajmund Jurolaitis, proboszcz parafii w Wisagini, to jedno z tych świąt, które przypomina, że Boża logika jest zupełnie inna niż logika współczesnego świata.

Jak wyjaśnia ks. Rajmund Jurolaitis, wydarzenie na górze Tabor nie było przypadkowe. Nastąpiło ono po tym, gdy Jezus po raz pierwszy otwarcie zapowiedział uczniom swoją mękę i śmierć.

– Jezus wcześniej zapowiedział swoim uczniom, że zmierza do Jerozolimy. Chciał pokazać prawdziwe oblicze Boga nie tylko słowami, ale przede wszystkim czynem. Pokazał Boga, który jest miłością, który nie posługuje się kategoriami tego świata: władzą, panowaniem czy przemocą. To Bóg, który przychodzi, aby oddać swoje życie za człowieka — mówi proboszcz.

UCZNIOWIE BALI SIĘ TEJ DROGI

Kapłan zwraca uwagę, że uczniowie nie potrafili zrozumieć tego przesłania. Piotr sprzeciwiał się zapowiedzi męki, ponieważ bał się drogi, którą wskazywał Chrystus.

– Piotr mówił: „Panie, nigdy Cię to nie spotka”. W uczniach był strach. To jest również nasz lęk. Boimy się życia, które polega na dawaniu siebie innym. Pojawiają się pytania: co będzie ze mną, kto się o mnie zatroszczy, jakie będzie moje miejsce w świecie? — podkreśla ks. Jurolaitis. Jak dodaje, współczesny człowiek często utożsamia szczęście z posiadaniem.

– Myślimy, że dobre życie polega na tym, że będziemy mieli pieniądze, władzę, pozycję i bezpieczeństwo. Tymczasem Chrystus proponuje zupełnie inną drogę.

Proboszcz przypomina słowa Jezusa, że kto chce iść za Nim, musi „obumrzeć”.

– To całkowicie odwrócona logika. Świat mówi: żeby mieć, trzeba gromadzić i posiadać. Jezus mówi odwrotnie: kto chce naprawdę mieć życie, musi na-

„To jedno z tych świąt, które przypomina, że Boża logika jest zupełnie inna niż logika współczesnego świata” — mówi ks. Rajmund Jurolaitis

Fot. stopklatka, opr. A.K.

uczyć się dawać. Uczniom bardzo trudno było to zrozumieć — tłumaczy.

Właśnie dlatego, jak wyjaśnia kapłan, Jezus zabiera uczniów na górę i przemienia się wobec nich.

– Pokazuje swoją boskość i jednocześnie pokazuje, że droga, którą wybrał i którą proponuje swoim uczniom, prowadzi do pełni człowieczeństwa, do życia wiecznego, do życia, które się nie kończy. To życie przemienia się w coś pięknego w uczestnictwo w Bożym życiu — mówi duchowny.

„JEGO SŁUCHAJCIE”

Podczas Przemienienia rozlega się głos Boga Ojca: „To jest mój Syn umiłowany, Jego słuchajcie”.

– To bardzo ważne słowa. Obok Jezusa stoją Mojżesz i Eliasza, ale Ojciec wskazuje właśnie na Jezusa. Mówi: „Jego słuchajcie”. To znaczy, że właśnie według Jego nauki mamy żyć. To lęk, który znamy także dzisiaj. Boimy się żyć Ewangelią do końca. Pytamy, czy Bóg naprawdę się o nas zatroszczy, czy możemy całkowicie Mu zaufać. Jezus

pokazuje, że warto postawić wszystko na Ewangelię, bo tylko takie życie daje człowiekowi prawdziwy sens — wyjaśnia ks. Rajmund Jurolaitis.

Ewangelia opisuje, że twarz Jezusa zajaśniała jak słońce. Zdaniem proboszcza nie jest to przypadkowy obraz.

– Słońce w tamtej symbolice oznaczało boskość. Jezus pokazuje, że ci, którzy wybiorą Boga, będą uczestniczyć w Jego chwale. Wszystko, co dziś wydaje się trwałe — władza, bogactwo czy potęga — kiedyś przeminie. Trwałe pozostanie tylko to, co zostało zbudowane na Ewangelii — podkreśla kapłan. Zdaniem ks. Rajmunda Jurolaitisa święto Przemienienia Pańskiego jest przede wszystkim zaproszeniem do zatrzymania się i spojrzenia na własne życie.

– To święto przypomina nam, abyśmy zastanowili się, jakiego człowieczeństwa naprawdę chcemy. Czy budujemy życie na tym, co przemija, czy na Ewangelii, która prowadzi do życia wiecznego — pyta duchowny na zakończenie rozmowy. ■

Sytuacja ekstremalna w trzech starostwach rejonu wileńskiego. Co to znaczy?

Ze względu na skutki burzy rejon wileński wprowadził stan sytuacji ekstremalnej w trzech starostwach. Starosta Awizeń Mindaugas Povilionis informuje, że osoby którym burza wyrządziła szkody, mogą zwracać się o rekompensatę.

Antoni Radczenko

W minioną sobotę przez rejon wileński przeszła burza. Samorząd rejonowy ogłosił sytuację ekstremalną w trzech starostwach: Awizieniach, Rzeszy i Zuju-nach. Decyzja została podjęta po ocenie szkód wyrządzonych przez burzę, analizie zgłoszeń mieszkańców oraz informacji przedstawionych przez Litewską Służbę Hydrometeorologiczną o odnotowanych na tych terenach niebezpiecznych zjawiskach meteorologicznych.

„Ta decyzja nie jest formalnością — pozwoli szybciej koordynować prace, zmobilizować dodatkowe zasoby i sprawniej pomagać zarówno mieszkańcom, jak i naszym starostwom oraz instytucjom. Nasz cel jest jasny — jak najszybciej usunąć skutki burzy i pomóc tym, którzy ucierpieli najbardziej” — napisał w oświadczeniu mer rejonu Robert Duchniewicz.

Do usunięcia skutków burzy, powalonych drzew, w miniony weekend strażacy wyjeżdżali 37 razy. Większość zgłoszeń pochodziła z okręgu wileńskiego.

— Mer rejonu posiada budżet przeznaczony na ekstremalne sytuacje. Mieszkańcy mają prawo zwracać się o środki pieniężne, jeśli burza spowodowała określoną szkodę dla ich majątku — przypomina Mindaugas Povilionis, starosta gminy Awizienie, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim“.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami, w przypadku klęski żywiołowej może zostać przyznana pomoc finansowa: do 3 500 euro — jeśli uszkodzony został dom mieszkalny lub mieszkanie; do 1 500 euro — jeśli uszkodzony został domek letniskowy; do 500 euro — jeśli uszkodzony został budynek gospodarczy.

O odszkodowanie mogą ubiegać się osoby fizyczne, które zadeklarowały miejsce zamieszkania w rejonie wileńskim, oraz osoby prawne zarejestrowane i prowadzące działalność na terenie rejonu wileńskiego.

Prac do wykonania naprawdę mamy sporo — mówi starosta Mindaugas Povilionis. Fot. Antoni Radczenko

SPORO PRAC DO WYKONANIA

Samorząd zaapelował, aby poszkodowani dokumentowali wyrządzone przez burzę szkody za pomocą zdjęć, które trzeba jak najszybciej zgłosić dla starosty. Powołane komisje będą oceniać złożone wnioski i zgodnie z obowiązującymi przepisami przedstawiać propozycje dotyczące możliwej pomocy finansowej. Według danych Litewskiej Służby Hydrometeorologicznej, przedstawionych przez samorząd, na terenie rejonu wileńskiego wystąpił szkwał, podczas którego prędkość wiatru osiągnęła i przekroczyła próg silnego wiatru, co kwalifikuje się jako niebezpieczne zjawisko meteorologiczne.

W okolicach Awizień prędkość wiatru mogła osiągać nawet 28 m/s. Taki wiatr charakteryzuje się dużą siłą niszczącą.

— Prac do wykonania naprawdę mamy sporo. Przede wszystkim dotyczą wywiezienia z terenu starostwa powalonych drzew. Ilość

powalonego drzewa jest niemała. Właśnie dzisiaj spotykam się z odpowiednią spółką. Będziemy naradzali się, jak lepiej i szybciej będziemy mogli uporządkować sytuację. Musimy skoncentrować się na pewnych lokalizacjach i rozwiązać sprawę, ponieważ to dotyczy terenów zamieszkałych — informuje nasz dziennik Mindaugas Povilionis.

Starosta zaznaczył, że generalnie problem z przejazdem dróg został rozwiązany.

— Są odcinki na bocznych drogach, które raczej są mało używane, gdzie jest problem z przejazdem. Jednak wszystkie miejsca są nam znane i właśnie bierzemy się za eliminację problemu — podkreśla urzędnik.

Po ogłoszeniu sytuacji ekstremalnej kierownikami działań operacyjnych w poszczególnych starostwach zostali ich starostowie. Mają być powołane komisje, które ocenią zgłoszenia złożone przez mieszkańców. ■

U honorowano najlepszych maturzystów szkół polskich Wilna i Wileńszczyzny

4 sierpnia w Ambasadzie RP w Wilnie odbyła się uroczystość, podczas której uhonorowano 65 tegorocznych absolwentów z 28 szkół polskich, którzy uzyskali wysokie wyniki z egzaminów maturalnych.

Justyna Giedrojc

Dyplomy i upominki wręczyli Konsul Generalny RP w Wilnie Dariusz Wiśniewski oraz konsul Barbara Bralewska-Beczek.

MATURA Z POLSKIEGO — WAŻNY KROK DLA OŚWIATY NA LITWIE

Podczas uroczystości Dariusz Wiśniewski zaznaczył, że to doskonała okazja, by pogratulować wszystkim, którzy przyczynili się do sukcesów tegorocznych maturzystów. Podkreślił, że słowa uznania należą się rodzicom, którzy przed laty podjęli decyzję o posłaniu swoich dzieci do szkół z polskim językiem nauczania, a także nauczycielom, którzy przez dwanaście lat z zaangażowaniem wspierali uczniów w ich edukacji. Dodał, że znakomite wyniki maturalne są ich wspólną zasługą.

„Jestem przekonany, że ze szkół wywnosicie nie tylko wiedzę merytoryczną i znakomite wyniki w nauce, dzięki którym zostaliście już przyjęci lub wkrótce zostaniecie przyjęci na wymarzone kierunki studiów. Wynosicie stąd również cały bagaż pięknych i wartościowych doświadczeń związanych z wyjazdami, szkolnymi uroczystościami, wspólnymi projektami. Życzę Wam, aby zdobyta tutaj wiedza, zawarte przyjaźnie, wspomnienia oraz doświadczenia stały się fundamentem, który będziecie nieść przez całe życie. Aby wszystko, czego doświadczyliście w tej szkole, pomagało Wam budować szczęśliwe życie osobiste, osiągać sukcesy zawodowe i odważnie realizować marzenia” — przemawiał Dariusz Wiśniewski.

Gratulacje wyróżnionym maturzystom złożyła także Krystyna Dzierżyńska, prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”.

„Ogromną radością dla Macierzy Szkolnej jest również to, że młodzież bardzo dobrze zdała państwowy egzamin maturalny z ojczystego języka pol-

Liderem wśród tegorocznych „setkarzy” został Adrian Łausz, absolwent Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego, który zdobył maksymalną liczbę 100 punktów na trzech egzaminach **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Dyplomy i upominki absolwentom wręczyli Konsul Generalny RP w Wilnie Dariusz Wiśniewski oraz konsul Barbara Bralewska-Beczek **Fot. Marian Paluszkiewicz**

skiego. Walczyliśmy o możliwość zdawania tego egzaminu przez blisko 25 lat. Dziś wiemy, że ten wysiłek przyniósł efekty — możecie zdawać ten egzamin, a jego wyniki są uwzględniane w procesie rekrutacji na studia. Pamiętajcie, że

bycie Polakiem jest niezwykle ważne. Młodzież polska na Wileńszczyźnie ma powody do narodowej dumy z bycia Polakami, a jednocześnie z bycia dobrymi obywatelami państwa litewskiego, w któ-

9.>>

8.>>

rym mieszkamy” — mówiła Krystyna Dzierżyńska.

Kierując słowa gratulacji do maturzystów, wyraziła również wdzięczność rodzicom za okazane zaufanie wobec polskich szkół, słowa uznania skierowała także do dyrektorów oraz nauczycieli.

Od maturalnych „setek” do wymarzonych studiów

Liderem wśród tegorocznych „setkarzy” został Adrian Łausz, absolwent Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego, który zdobył maksymalną liczbę 100 punktów na trzech egzaminach

– Setki uzyskałem z egzaminów z języka polskiego, angielskiego i informatyki. Przyznam, że maturalna sesja egzaminacyjna nie była łatwa, ale teraz jestem bardzo zadowolony z osiągniętego wyniku. Już dostałem się na studia informatyczne na Uniwersytecie Wileńskim. W dużej mierze jest to zasługa moich nauczycieli, którzy bardzo mi pomagali. Ogromne wsparcie otrzymywałem również od rodziców. Jestem wszystkim bardzo wdzięczny za pomoc i motywację — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Adrian Łausz.

Dominik Stankevičius, absolwent Gimnazjum Inżynieryjnego im. Joachima Lelewela, jest dumny z „setki” z języka ojczystego.

– Taki wynik jest dla mnie bardzo symboliczny, ponieważ jestem Polakiem. Gdy dowiedziałem się, że uzyskałem maksymalny wynik z egzaminu z języka polskiego, nawet się rozplakałem ze szczęścia. Będę studiować kierunek teatr muzyczny w Kolegium Wileńskim i marzę o karierze aktorskiej — dzieli się swoimi planami na przyszłość Dominik Stankevičius.

Z „setki” z polskiego dumna jest też Milena Pietkiewicz z Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach.

– Wcześniej brałam udział w Państwowej Olimpiadzie Języka Polskiego, w której zajęłam trzecie miejsce. Kolejnym moim celem było zdobycie stu punktów na egzaminie maturalnym z języka polskiego. Udało się i jestem z tego powodu bardzo zadowolona. Dostałam się już na studia medyczne na Uniwersytecie Wileńskim, ale nadal czekam na wyniki rekrutacji na kierunek lekarsko-dentystyczny w Polsce. Niewykluczone więc, że będę studiować w Polsce, o czym zawsze marzyłam — nie kryje radości Milena Pietkiewicz.

Ambasada RP w Wilnie uhonorowała 65 tegorocznych absolwentów z 28 szkół polskich **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Dyrektorka Gimnazjum im. Władysława Syrokomli, Helena Marcinkiewicz (druga od lewej), jest dumna z absolwentów gimnazjum, którzy uzyskali najlepsze wyniki na egzaminach maturalnych **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Całkiem niewiele zabrakło Elizie Gordyniec z Gimnazjum im. Anny Krepsztul w Butrymańcach do uzyskania maksymalnego wyniku na egzaminie z języka ojczystego.

– Uzyskałam 86 punktów z języka polskiego i jestem zadowolona z rezultatu. Wybrałam studia z biologii i genetyki na Uniwersytecie Witolda Wielkiego — cieszy się przyszła studentka kowieńskiej uczelni.

SZEROKIE PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Absolwenci Gimnazjum im. Szymona Konarskiego każdego roku znajdują się w gronie absolwentów szkół polskich osiągających najlepsze wyniki na egzaminach maturalnych.

– Bardzo cieszę się z tegorocznych wyników naszych maturzystów. Tak znakomite rezultaty są zasługą przede wszystkim samych uczniów — ich systematycznej pracy, ambicji i zaangażowania. To także efekt ogromnego wysiłku nauczycieli, którzy każdego dnia motywują młodzież i wspierają ją w zdobywaniu wiedzy. Nie można również zapominać o rodzicach, którzy przez wszystkie lata nauki swoich dzieci byli dla nich ważnym wsparciem. Cieszę się, że nasi absolwenci mają szerokie plany na przyszłość. Część z nich rozpocznie studia na Litwie, wiem również, że niektórzy wybierają uczelnie w Polsce, Holandii czy Niemczech. To dla nas powód do dumy, że **10.>>**

9.>>

uczniowie kończący nasze gimnazjum są dobrze przygotowani do podejmowania nowych wyzwań i mogą z powodzeniem kontynuować naukę zarówno w kraju, jak i za granicą — z radością mówi Walery Jagliński, dyrektor gimnazjum.

SUKCES MŁODZIEŻY POWODEM DO WSPÓLNEJ DUMY

Dariusz Wiśniewski w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” zauważył, że uroczystość stała się radosnym wydarzeniem nie tylko dla samych maturzystów, ale także dla ich rodzin,

nauczycieli oraz całej społeczności polskiej na Wileńszczyźnie.

– Dzisiaj nagradzamy tych najlepszych, którzy uzyskali najwyższe wyniki na egzaminach maturalnych z różnych przedmiotów. Jestem głęboko przekonany, że wiedza, którą zdobyli w szkołach na Wileńszczyźnie, gdzie nauczanie prowadzone jest w języku polskim, pomoże im na kolejnym etapie życia, czyli na etapie studiów. Równie ważne jest jednak całe doświadczenie wyniesione z polskiej szkoły, a także to zanurzenie w polskość, które wynieśli z domu

i które zostało umocnione w szkole — zaznacza Konsul Generalny RP w Wilnie.

Rozmówca dodał, że wierzy, iż doświadczenie wyniesione z polskiej szkoły będzie ważnym elementem kształtującym tożsamość tych młodych osób oraz pomoże im w przyszłości budować szczęśliwe życie.

MRF MEDIJŲ
RĖMIMO
FONDAS

Szkoła	Uczniowie
Liceum im. Adama Mickiewicza w Wilnie	Kamila Mia, Lukas Gabriel Grudzinski, Kamil Kravčionok
Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie	Elina Jarmałkowicz, Karolis Masalskis, Monika Aškelovičiūtė, Milena Azgorodovaitė, Dorota Bokszańska, Aurora Degesyte, Maja Gric, Michał Józef Guszcza, Patrycja Jakutowicz, Austėja Judycka, Julita Korwin-Piotrowska, Kamila Kozłowska, Sofia Pancerewa, Ewa Pelecka, Emilia Szapowałowa, Oskar Sawicki, Oliwia Seliawa, Paulina Sewruk, Oliwia Stankevičiūtė, Gabriel Stasewicz, Edwin Usinowicz
Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Wilnie	Adrian Łausz, Emilija Iliuk
Gimnazjum w Grygiskach	Milėna Jakubovskaja, Faustyna Rynkevič
Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie	Karol Dominik Chmielewski, Kamil Hussain, Aleksandra Anna Šot
Gimnazjum Inżynieryjne im. Joachima Lelewela w Wilnie	Gabriela Basiul, Agata Bogdanovič, Viktorija Rynkevič, Dominykas Stankevičius
Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie	Ewelina Stravinskaitė, Daniel Sroda, Maryja Łokutijewska, Izabela Suščenkovaitė
Gimnazjum im. Stanisława Moniuszki w Kowalczykach	Daniel Korvel
Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie	Albert Butkevič
Gimnazjum im. św. Stanisława Kostki w Podbrzeziu	Wanesa Semionowa
Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie	Eva Vasilieva
Gimnazjum w Mickunach	Emilija Krasowska, Ewelina Szostak, Edwin Wołczok
Gimnazjum im. św. Jana Bosko w Egliszkach	Edvin Zabelo
Gimnazjum w Awizeniach	Agnieszka Waszkiewicz
Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Bezdanych	Daniel Aškelovič
Gimnazjum im. Tadeusza Konwickiego w Bujwidzach	Ewelina Jankauskaitė
Gimnazjum im. ks. Józefa Obrembskiego w Mejszagole	Waldemar Łapuszko
Gimnazjum w Pogirach	Karolina Kaškevičiūtė
Gimnazjum im. św. Urszuli Ledóchowskiej w Czarnym Borze	Kotrina Butrimaite, Teresa Žilinska
Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach	Olivija Šarkovska, Milena Petkevič
Gimnazjum w Ejszyszkach	Melita Titko, Adrijana Kulešo
Gimnazjum im. Michała Balińskiego w Jaszunach	Gabriel Pietraszun
Gimnazjum im. ks. Pawła Ksawerego Brzostowskiego w Turgielach	Marta Mołoczko
Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej w Białej Wace	Milana Bojarin
Gimnazjum im. Ludwika Narbutta w Koleśnikach	Wiktorija Kondratczik
Gimnazjum im. Anny Krepsztul w Butrymańcach	Eliza Gordynec
Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Landwarowie	Robert Matusevič
Gimnazjum w Trokach	Ana Baranovska

Uciekł przed skazaniem na Białoruś. Litwa będzie występowała o jego wydanie

Wcześniej sąd odmówił zastosowania aresztu zapobiegawczego, tłumacząc, że „Celofanas” uczestniczy w posiedzeniach zdalnie. Teraz Litwa oficjalnie zwróciła się do Białorusi o ekstradycję „Celofanasa”.

MINISTERSTWO PRZEDSTAWIŁO PODSTAWY PRAWNE

Ministerstwo Sprawiedliwości Litwy zwróciło się oficjalnie do Białorusi z wnioskiem o ekstradycję Antanasa Kandrotasa o pseudonimie „Celofanas”. Wniosek trafił do Mińska na podstawie europejskiego nakazu aresztowania wydanego przez Sąd Okręgowy w Kownie pod koniec czerwca.

Litewskie ministerstwo potwierdziło we wtorek 4 sierpnia, że dokument sporządzono zgodnie z przepisami prawa międzynarodowego i zasadami współpracy prawnej w sprawach karnych.

„Celem ekstradycji jest zapewnienie, by prawomocne orzeczenia sądowe były wykonywane, a skazani nie mogli uniknąć odpowiedzialności karnej wyłącznie z powodu przebywania w innym państwie” — powiedział Martynas Dobrovolskis, wiceminister sprawiedliwości Litwy.

WYROK JEST PRAWOMOCNY

Kandrotas opuścił Litwę na początku maja. Ucieczkę na Białoruś poprzedził wyrok litewskiego sądu apelacyjnego z 11 czerwca, który utrzymał w mocy skazanie za przestępstwa finansowe, skracając karę do dwóch i pół roku pozbawienia wolności. Orzeczenie stało się prawomocne. Policja szukała skazanego na terenie Litwy, jednak bezskutecznie, co zmusiło sąd do wydania międzynarodowego nakazu aresztowania.

Sprawa finansowa to nie jedyne ciężar prawny, jaki spoczywa na Kandrotasie. We wrześniu ubiegłego roku sąd uznał go winnym udziału w zamieszkach przed Sejmem w Wilnie i wymierzył mu cztery lata pozbawienia wolności — wyrok ten nie jest jeszcze prawomocny.

Antanas Kandrotas ps. „Celofanas” obecnie przebywa na Białorusi
Fot. Dainius Labutis, ELTA

Sąd Okręgowy w Wilnie ogłosi rozstrzygnięcie apelacyjne we wrześniu. W marcu tego roku skazano go z kolei na rok więzienia za podżeganie do nienawiści wobec byłego posła Tomasa Vytautasa Raskevičiusa — ta sprawa również oczekuje na prawomocność, wyrok apelacyjny zapasć ma pod koniec sierpnia.

TO NIE KONIEC SPRAW

Równolegle toczy się jeszcze jedno postępowanie — za naruszenie porządku publicznego podczas grudniowego protestu na rzecz wolności słowa na Placu Niepodległości w Wilnie. Prokuratura wnosi o siedem miesięcy pozbawienia wolności; wyrok Sądu Rejonowego w Wilnie zaplanowano na 21 września.

Podczas jednej z rozpraw w tej ostatniej sprawie, 20 lipca, prokurator Indrė Zubavičiūtė wnioskuje o zaostrezenie środków zabezpieczających wobec nieobecnego oskarżonego i zamia-

nę zakazu opuszczania kraju na areszt. Sędzia Ilona Mateikienė wniosek odrzuciła.

„Chociaż Kandrotas wyjechał z Litwy i nie podaje sądowi konkretnego miejsca pobytu, nie utrudnia przebiegu postępowania ani nie unika udziału w nim. Sam zwrócił się do sądu z wnioskiem o umożliwienie mu uczestnictwa w postępowaniu zdalnie” — powiedziała sędzia Mateikienė, uzasadniając decyzję.

Do incydentu na Placu Niepodległości doszło 18 grudnia 2025 r. Kandrotas wdał się wówczas w słowną sprzeczkę z Valdasem Bartkevičiusem, działaczem wspierającym Ukrainę. Bartkevičius opluł „Celofanasa”, ten zaś odpowiedział uderzeniem w twarz. Za naruszenie porządku nałożono na Bartkevičiusa grzywnę 85 euro. Za uderzenie zaś wszczęto postępowanie przeciwko Kandrotasowi — sprawa trafiła do sądu.

**Opr. A.K. na podst.
BNS, mat. pras.**

Czy reakcja NATO na rosyjską rakietę w Polsce była wystarczająca?

Antoni Radczenko

Polityk Žygimantas Pavilionis sądzi, że Litwa powinna zacieśniać współpracę w regionie. Zwłaszcza z Polską.

Szef litewskiej dyplomacji Kęstutis Budrys oświadczył, że reakcja państw NATO na rosyjski pocisk w Polsce była niewystarczająca. „Artykuł 5 uruchamia się wtedy, gdy istnieje zamiar, gdy dochodzi do ataku, aktu agresji przeciwko innemu państwu. Artykuł 4 dotyczy konsultacji i określonych działań. We wszystkich przypadkach, gdy NATO może podjąć działania bez aktywowania artykułu 4, właśnie tak postępuje” — oświadczył w rozmowie z LRT minister.

ROSYJSKA RAKIETA CH-101

W ubiegłym tygodniu podczas rosyjskiego ataku na Ukrainę w polską przestrzeń powietrzną trafiła rakietą, która spadła mniej więcej 100 kilometrów od granicy polsko-ukraińskiej. Zdaniem prokuratury najprawdopodobniej był to rosyjski pocisk manewrujący Ch-101. Budrys zaznaczył, że na wstępie trzeba ocenić, co zadziało, a co nie, czy radary i inne systemy wykryły rakietę i czy szybko podjęto decyzję o poderwaniu myśliwców. „Wtedy będziemy wiedzieć, czy doszło do jakiegoś błędu systemowego, czy też brakuje nam zdolności operacyjnych. Jeśli brakuje nam takich zdolności, musimy je zwiększyć, ponieważ nie możemy uznawać za normę sytuacji, w których rakiety wkraczają w naszą przestrzeń powietrzną” — powiedział szef resortu.

Litewski polityk oświadczył, że chęć deeskalacji sytuacji jest zrozumiała, ale są sytuacje kiedy reakcja ma być bardziej kategoryczna. „Widzimy, że spokój udało się zachować. Jednak moim zdaniem, po tym incydencie powinna nastąpić twarda odpowiedź, przede wszystkim poprzez wzmocnienie sił. Być może także poprzez niepubliczną komunikację

Kęstutis Budrys oświadczył, że reakcja NATO na incydent z rosyjską rakietą w Polsce była za słaba.

Kęstutis Budrys oświadczył, że reakcja NATO na incydent z rosyjską rakietą w Polsce była za słaba **Fot. Aušra Ramoškaitė, ELTA**

skierowaną do Rosji, ponieważ zarówno operacja „Wschodnia Straż”, jak i „Bałtycki Strażnik” pokazały, że gdy zwiększamy siły w regionie, a Rosja uznaje to za nieakceptowalne, podejmuje środki ostrożności. Dzięki temu ustały incydenty wobec Polski, a także przypadki uszkodzenia infrastruktury na Morzu Bałtyckim. Nie oznacza to, że w każdym przypadku było to działanie zaplanowane, celowe czy przeprowadzone z zamiarem wyrządzenia szkody. Po tym wydarzeniu powinno być dokładnie tak samo” — wytłumaczył swoje stanowisko Budrys.

ODPOWIEDNIA REAKCJA

Wiceprzewodniczący sejmowego Komitetu Spraw Zagranicznych Žygimantas Pavilionis uważa, że odpowiedź NATO w pierwszej kolejności zależy od reakcji kraju, który został zaatakowany.

– Z moich informacji, które opieram na doniesieniach ambasady Litwy w Warszawie, wynika, że strona polska samodzielnie podjęła decyzję o niezestrzeleniu rakiet. Polskie siły

zbrojne były gotowe do tego, tym niemniej podjęto inną decyzję. Z tego, co się orientuję, rząd Donalda Tuska nie ma żadnych zastrzeżeń, jeśli chodzi o reakcję państw członkowskich w regionie — oświadczył „Kurierowi Wileńskiemu” poseł.

Polityk dostrzega inny problem.

– NATO jest sojuszem obronnym. Reaguje przede wszystkim na świadomy atak. Bardzo często stara się również nie eskalować sytuacji. Moim zdaniem dzisiejsze wojny odbywają się na trochę innych zasadach niż wcześniej. Bardzo często działania wojskowe odbywają się w szarej strefie. Tym razem strona polska wtargnięcie rosyjskiego pocisku w polską przestrzeń odebrała jako niezamierzone działanie. Trzeba jednak pamiętać, że liczba tych niezamierzonych ataków rośnie. Często nie jesteśmy w stanie odpowiedzieć, czy atak był zamierzony, czy też nie. Dlatego NATO powinno się dobrze zastanowić, jak musimy adekwatnie reagować na tego typu incydenty. Sojusz musi odpowiedzieć, czy w obecnej sytuacji powinno się stosować bardziej katego- **13.>>**

12.>>

ryczne narzędzia? Czy musimy eliminować te zagrożenia? Czy my, jako sojusz, możemy eliminować zagrożenie w dali od własnego terytorium na terytorium wroga? To są pytania o charakterze strategicznym — powiedział Pavilionis.

REGIONALNY SOJUSZ

Zdaniem rozmówcy Litwa wraz z innymi państwami w regionie powinna tworzyć lokalne sojusze.

— Po pierwsze, musimy posiadać zdolność do eliminowania tego typu zagrożeń. Dzisiaj oprócz Amerykanów i Ukraińców ich nie mamy. Oczywiście Polska jest o wiele bardziej zaawansowana w tej kwestii, tym niemniej jej możliwości są niewystarczające. Trzeba też powiedzieć, że my, jako Europejczycy, nie mamy zdolności widzenia odpowiednich celów na terytorium Rosji. Te zdolności posiadają tylko Amerykanie oraz obecnie są tworzone w Niemczech. Teraz powstaje pytanie: dlaczego nie możemy mieć tych zdolności wspólnie z Polską lub Niemcami? Drugie pytanie brzmi: czy jesteśmy w stanie zabezpieczyć się przed atakiem rakietowym? Zwłaszcza rakietami balistycznymi. Tak naprawdę to potrafią to tylko amerykańskie patrioty. Być może teraz swoje rozwiązania mają też Ukraińcy. Niestety w wielu wypadkach tych zdolności nie mamy. Dlatego może warto wspólnie z Pol-

ską, państwami bałtyckimi i nordyckimi oraz Wielką Brytanią stworzyć własny regionalny system, który będzie mógł reagować bardziej strategicznie na zagrożenia? — zasugerował polityk.

Pavilionis sądzi, że nie patrząc na pewne niuanse, państwa członkowskie NATO coraz bardziej zdają sprawę z zagrożenia idącego ze Wschodu.

— Sądzę, że Sojusz idzie w tym kierunku, ale idzie bardzo powoli. W mojej partii Związku Ojczyzny trwają dyskusje i sądzę, że w najbliższym czasie proponujemy odpowiednie propozycje. Naszym zdaniem przede wszystkim musimy zacieśniać współpracę w regionie. Musimy rozumieć, że nie wszystkie państwa NATO i UE będą tego chciały. Natomiast my w regionie, wspólnie z Brytyjczykami, być może też Amerykanami, musimy mieć zdolność do szybszego reagowania. W pierwszej kolejności musimy posiadać fizyczną możliwość do odpowiedniej reakcji, ponieważ obecne nie są wystarczające — zaznaczył poseł.

Pavilionis sądzi, że wojskowa współpraca polsko-litewska również nie jest wystarczająca.

— Tworzymy z Niemcami brygadę. Niestety z Polską nie mamy praktycznie żadnej wspólnej i silnej jednostki wojskowej. Stworzona dawno temu brygada LitPolUkr jest niewystarczająca. Moim zdaniem to jest nieporozumienie — dodał polityk. ■

W pierwszej kolejności musimy posiadać fizyczną możliwość do odpowiedniej reakcji — twierdzi Žygmantas Pavilionis. Fot. Dainius Labutis, ELTA

Nowe pociągi Stadler Flirt już na Litwie

Na Litwę przyjechało 12 nowych szwajcarskich (produkowanych w Polsce) pociągów „Stadler Flirt” — siedem elektrycznych i pięć akumulatorowych. Pojazdy są obecnie testowane i przygotowywane do pierwszych kursów z pasażerami, które mają rozpocząć się jesienią.

Pociągi elektryczne będą kursować między Wilnem a Kłajpedą. Składy na akumulatory, które mogą jeździć zarówno po zelektryfikowanych, jak i niezelektryfikowanych trasach, pojadą z Kowna do Szawli oraz z Wilna do Oran (Marcinkańce) — poinformowała spółka „LTG Link”.

Testy pociągów rozpoczęły się w fabryce Stadler w Polsce, a następnie są kontynuowane na Litwie. Sprawdzane są m.in. systemy wentylacji i awaryjne. Przed rozpoczęciem regularnych kursów zostanie sprawdzonych wszystkich 15 pociągów zamówionych przez Litwę — dziewięć elektrycznych i sześć na akumulatory. Pociągi elektryczne mają po 200 miejsc siedzących, a akumulatorowe po 128. Umowę z firmą „Stadler Polska” o wartości 226,5 mln euro podpisano w czerwcu 2023 roku. W czerwcu minister łączności Juras Taminskas mówił, że linia między Koszedarami a Kłajpedą zostanie w pełni zelektryfikowana jesienią. Wtedy mają rozpocząć kursy nowe elektryczne pociągi Stadler. Taminskas zapowiadał też, że w sierpniu władze mogą wrócić do pomysłu obniżenia cen biletów o 50 proc. Takie zniżki obowiązywały w kwietniu i maju. Minister finansów Kristupas Vaitiekūnas zwracał wtedy uwagę na napięty budżet państwa i brak analizy wpływu obniżki cen na finanse publiczne. Taminskas przypominał, że państwo i tak dopłaca do przewozów kolejowych prawie 40 mln euro rocznie.

Pierwszy pociąg na akumulatory pokazano w Kownie w lutym tego roku. Wtedy też zapowiedziano, że takie składy w drugiej połowie roku rozpoczną kursowanie na trasach z Wilna do Oran i z Kowna do Szawli.

Opr. R.A.
na podst. BNS

Czy na rynku skupu zbóż działa zmowa cenowa?

Honorata Adamowicz

Czy na litewskim rynku skupu zbóż mogło dojść do zmowy cenowej? Ministerstwo Rolnictwa skierowało sprawę do Rady Konkurencji po skargach rolników, którzy od lat alarmują, że opłaty za suszenie zbóż są nawet dwukrotnie wyższe niż w Polsce i na Łotwie. Przetwórcy odpierają zarzuty, zapewniając, że stawki wynikają wyłącznie z kosztów działalności i są ustalane niezależnie przez każdą firmę.

Ministerstwo Rolnictwa zwróciło się do Rady Konkurencji o zbadanie stawek stosowanych przez firmy zajmujące się skupem i suszeniem zbóż. Powodem są skargi rolników, którzy od lat wskazują, że opłaty za suszenie są niemal identyczne u większości przedsiębiorstw na Litwie i nawet dwukrotnie wyższe niż w Polsce czy na Łotwie.

Jak informowała agencja BNS, resort rolnictwa podejrzewa, że jednolity poziom opłat może być wynikiem niedozwolonych porozumień lub innych praktyk ograniczających konkurencję. Minister rolnictwa Kęstutis Mažeika podkreślił, że wątpliwości w tej sprawie zgłaszali sami rolnicy, którzy uważają, że stosowane przez przedsiębiorstwa stawki są nieuzasadnione i zniekształcają zasady uczciwej konkurencji.

ROLNICY: PROBLEM TRWA OD TRZECH LAT

Przewodniczący Litewskiego Stowarzyszenia Producentów Zbóż Audrius Vanagas w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” podkreślił, że problem zawyżonych opłat za suszenie zbóż nie jest nowy. Jak zaznaczył, rolnicy alarmują o nim od trzech lat.

Wszystko zaczęło się w 2022 r., podczas kryzysu energetycznego, gdy gwałtownie wzrosły ceny gazu, energii elektrycznej oraz oleju napędowego wykorzystywa-

Wszystko zaczęło się w 2022 r., podczas kryzysu energetycznego, gdy gwałtownie wzrosły ceny gazu, energii elektrycznej oraz oleju napędowego

Fot. Marian Paluszkiewicz

nego do suszenia zbóż. Wówczas wszystkie firmy skupujące zboże i dysponujące elewatorami podniosły stawki za tę usługę.

– Problem polega na tym, że później ceny paliw, energii elektrycznej i gazu spadły, natomiast opłaty za suszenie pozostały na tym samym poziomie. Dlatego prowadziliśmy wiele dyskusji zarówno dwa lata temu, w 2024 r., jak i w 2025 r. Również wiosną ministerstwo poruszało ten temat podczas rozmów z przedstawicielami firm skupujących zboże. Niestety, za każdym razem odbijamy się od ściany. Firmy argumentują, że obecne stawki za suszenie są uzasadnione i właśnie takie powinny być. My jednak, jako rolnicy, zwłaszcza ci, którzy sami posiadają suszarnie, doskonale wiemy, jakie są rzeczywiste koszty tej usługi. Naszym zdaniem opłaty są około dwukrotnie wyższe niż powinny być – powiedział Vanagas.

„NA LITWIE PŁACIMY ZNACZNIE WIĘCEJ NIŻ SĄSIEDZI”

Przewodniczący Litewskiego Stowarzyszenia Producentów Zbóż zwraca uwagę, że litewscy rolnicy znajdują się w gorszej sytuacji niż ich konkurenci z krajów

sąsiednich. Jak podkreśla, opłaty za suszenie zbóż na Litwie są znacznie wyższe niż na Łotwie czy w Polsce, co rodzi pytania o sposób kształtowania cen na rynku.

NOWE OPŁATY

Vanagas niepokoi się również pojawianiem nowych opłat pobieranych przez firmy skupujące zboże. Jako przykład wskazuje wprowadzoną przez jedno z przedsiębiorstw opłatę za plombowanie próbek.

– Trudno zrozumieć, po co taka opłata jest potrzebna. Obawiamy się, że jeśli jedna firma ją wprowadzi, pozostałe pójdą w jej ślady i zaczną nakładać kolejne dodatkowe opłaty – mówi.

Jak zaznacza, dotychczas tego rodzaju koszty były uwzględniane w ogólnych kosztach skupu, obejmujących m.in. przyjęcie zboża i inne usługi, dlatego rolnicy nie płacili za nie oddzielnie.

– od wielu lat opłaty za suszenie zbóż na Litwie są dwukrotnie wyższe niż na Łotwie czy w Polsce. Rolnicy przegrywają walkę konkurencyjną. Nie mówimy o dużych gospodarstwach, które mają własne elewatory, suszarnie i silne zaplecze, lecz o mniej- 15.>>

14.>>

szych gospodarstwach rodzinnych. Nie mają one innego wyjścia, jak po żniwach zawieźć wilgotne zboże do elewatora i pogodzić się z wysokimi potrąceniami — powiedział Audrius Vanagas.

Vanagas zwraca również uwagę na sytuację w państwowej spółce Jonavos grūdai. Jego zdaniem przedsiębiorstwo kontrolowane przez państwo powinno wyznaczać standardy dla całego rynku i być przykładem przejrzystych zasad skupu zbóż. Tymczasem — jak podkreśla — także w tym przypadku rolnicy mają powody do niezadowolenia.

— Szczególne zdziwienie budzi spółka Jonavos grūdai. Państwowy elewator powinien być jak drogowskaz, pokazywać pozytywny przykład i wskazywać, jak powinien wyglądać uczciwy skup zbóż. Tymczasem widzimy, że również tam sytuacja nie wygląda dobrze — mówi Vanagas.

Przedstawiciel producentów zbóż podkreślił również, że stawki obowiązujące na Łotwie mogłyby z powodzeniem obowiązywać także na Litwie.

— Łotewska firma Dobeles bardzo aktywnie skupuje zboże również na Litwie i wielu litewskich rolników właśnie tam sprzedaje swoje plony. Nie zawsze jest to wygodne, ponieważ odległości są duże, a łotewski port znajduje się daleko. Chcielibyśmy jednak znaleźć kompromis i lepiej współpracować z krajowymi punktami skupu — powiedział.

Rada Konkurencji poinformowała agencję BNS, że przeanalizuje informacje przekazane przez Ministerstwo Rolnictwa. Jednocześnie zaznaczyła, że również rolnicy podejrzewający istnienie zмовы cenowej powinni zgłaszać takie przypadki do urzędu.

Ministerstwo Rolnictwa wyjaśniło natomiast agencji BNS, że zwróciło się do Rady Konkurencji wyłącznie na podstawie skarg rolników i nie wskazywało żadnych konkretnych przedsiębiorstw.

Zdaniem resortu obecny sposób ustalania cen sprawia, że rolnicy w praktyce nie mają możliwości wyboru bardziej korzystnego usługodawcy. Taka sytuacja stwarza

Problem zawyżonych opłat za suszenie zbóż nie jest nowy

Fot. Marian Paluszkiwicz

Vanagas niepokoi się również pojawianiem nowych opłat pobieranych przez firmy skupujące zboże. Jako przykład wskazuje wprowadzoną przez jedno z przedsiębiorstw opłatę za plombowanie próbek.

przedsiębiorstwom możliwość podnoszenia cen usług bez rzeczywistego uzasadnienia i negatywnie wpływa na rentowność gospodarstw zajmujących się produkcją zbóż.

MINISTERSTWO PRZEJMUJE INICJATYWĘ

Przewodniczący pozytywnie ocenia działania Ministerstwa Rolnictwa. Jego zdaniem dobrze się stało, że resort postanowił skierować sprawę do Rady Konkurencji.

— Dla ministra Kęstutisa Mažeiki nie jest to nowy problem. Zajmował się nim już jako przewodniczący sejmowego Komitetu Spraw Wsi. Wtedy nie udało się doprowadzić do zmian, a po objęciu stanowiska ministra przekonał się, że problem nie tylko nie zniknął, ale z roku na rok się pogłębia — podkreśla Vanagas.

PRZETWÓRCY: STAWKI NIE WZROSŁY OD CZTERECH SEZONÓW

Odmienne stanowisko przedstawiają przetwórcy. Dyrektor Li-

tewskiego Stowarzyszenia Przetwórców i Handlowców Zbożem Dalia Ruščiauskienė zapewnia, że opłaty za usługi świadczone przez elewatory zbożowe nie wzrosły i od czterech lat utrzymują się na podobnym poziomie.

„Firmy konkurują między sobą przy skupie zbóż, dlatego każda z nich samodzielnie analizuje koszty wszystkich świadczonych usług i ustala ceny na podstawie własnych wydatków” — napisała Dalia Ruščiauskienė w komentarzu przesłanym mediom.

Jak podkreśla, stawki za usługi elewatorów pozostają na zbliżonym poziomie już czwarty sezon z rzędu i nie są podnoszone.

Według przedstawicielki przetwórców przy ustalaniu cen przedsiębiorstwa uwzględniają pełne koszty funkcjonowania elewatorów. Obejmują one przyjęcie zboża, rozładunek, czyszczenie, suszenie oraz magazynowanie.

Jak zaznacza, około 40 proc. kosztów stanowią wydatki na energię elektryczną, gaz, wynagrodzenia pracowników.

„To suma kosztów wszystkich tych usług oraz przychodów elewatora stanowi podstawę do wyliczenia obowiązujących stawek” — podkreśla Dalia Ruščiauskienė. ■

MRF MEDIJŲ
RĖMIMO
FONDAS

XXXI Festiwal Słowian i Wikingów w Wolinie. Tam, gdzie odżywa legenda...

Leszek Wątróbski

Takim miejscem jest Wolin. Przez kilka dni w roku niewielkie pomorskie miasteczko przestaje żyć rytmem XXI w. Nad Dziwną znów rozbrzmiewają rogi bojowe, z kuźni dobiega stukot młotów, na nabrzeżu kołyszą się repliki wikingów łodzi, a pomiędzy drewnianymi chatami przechadzają się wojowie, kupcy i rzemieślnicy. Nie są aktorami. To rekonstruktorzy, którzy z niezwykłą pieczołowitością odtwarzają świat sprzed tysiąca lat.

XXXI FESTIWAL SŁOWIAN I WIKINGÓW...

...po raz kolejny zamienił Wolin w największą żywą lekcję historii nad Bałtykiem. Ponad dwa tysiące rekonstruktorów z wielu krajów Europy stworzyło niezwykłą osadę, w której każdy szczegół — od stroju po gliniane naczynie — podporządkowany jest historycznej prawdzie. Tysiące odwiedzających przyjeżdżają tu nie tylko po to, by oglądać widowiskowe bitwy. Chcą dotknąć historii, poczuć jej zapach, usłyszeć jej dźwięki i zrozumieć świat ludzi, którzy przed wiekami uczynili Wolin jednym z najważniejszych portów Europy.

Nieprzypadkowo właśnie tutaj, od ponad trzydziestu już lat, odbywa się największy festiwal poświęcony Słowianom i Wikingom. We wczesnym średniowieczu Wolin był prawdziwą metropolią północnej Europy. Do jego portu przyływały statki ze Skandynawii, Fryzji, Rusi i południowych wybrzeży Bałtyku. Handlowano bursztynem, futrami, miodem, solą, żelazem i drogo cennymi tkaninami. Spotykali się tu kupcy, wojownicy i podróżnicy różnych kultur, języków i religii. To właśnie ta różnorodność uczyniła Wolin miejscem wyjątkowym — miastem, które łączyło świat słowiański z nordyckim.

Są miejsca, w których historia nie przemawia z muzealnych gablot, lecz wychodzi na ulice, rozsiada się przy ogniskach i ponownie wsiada na łodzie.

Artystyczna interpretacja słowiańskiego chramu, przygotowana przez grupę rekonstrukcyjną na potrzeby festiwalu Fot. Leszek Wątróbski

Od wieków nad miastem unosi się również cień jednej z największych zagadek średniowiecznej Europy — legendy o Jomsborgu. XIII-wieczna „Saga o Jomswikingach” opowiada o potężnej twierdzy wojowników, którzy słynęli z odwagi, żelaznej dyscypliny i bezwzględnej lojalności wobec swojej drużyny. Według tradycji założył ją duński król Harald Sinozęby — ten sam władca, który zjednoczył Danię i rozpoczął jej chrystianizację.

Czy Jomsborg rzeczywiście znajdował się na Wolinie?

Odpowiedzi archeolodzy szukają do dziś. W ostatnich latach polscy i duńscy badacze prowadzą zakrojone na szeroką skalę wykopaliska, odsłaniając kolejne fragmenty dawnego portu, umocnień i zabudowy. Każdy odnaleziony przedmiot — fragment ceramiki, grot włóczni, moneta czy element nabrzeża — potwierdza, że przed tysiącem lat tętniło tu życie jednego z najważniejszych centrów handlowych nad Bałtykiem. Dla Duńczyków miejsce to ma znaczenie szczególne. Według części źródeł właśnie tutaj zmarł Harald Sinozęby, a jego los do dziś pozostaje jedną z najbardziej

fascynujących tajemnic skandynawskiej historii.

To właśnie fascynacja historią i legendą sprawiła, że w 1993 r. narodził się Festiwal Słowian i Wikingów. Początkowo był spotkaniem niewielkiej grupy pasjonatów z Polski i Danii. Dzisiaj jest wydarzeniem o międzynarodowej renomie, przyciągającym rekonstruktorów z niemal całej Europy. Obok Polaków spotkać można drużyny z: Danii, Szwecji, Norwegii, Niemiec, Czech, Litwy, Łotwy, Estonii, Finlandii, Wielkiej Brytanii i Ukrainy. Każda z nich przywozi własną historię, własne doświadczenia i własny sposób odtwarzania życia sprzed tysiąca lat.

Po przekroczeniu bramy skansenu wszyscy stają się mieszkańcami jednej osady. Nie ma znaczenia, jakim językiem mówią na co dzień. Tutaj porozumiewają się wspólną pasją do historii. Śpią w namiotach i drewnianych chatkach, gotują nad ogniskami, pracują dawnymi narzędziami i przez kilka dni żyją dokładnie tak, jak mogli żyć ich odlegli przodkowie. To nie spektakl przygotowany dla turystów. To sposób na ocalenie pamięci o świecie, którego już 17.>>

16.>>

nie ma, ale którego ślady wciąż kryje ziemia Wolina. A kiedy nad obozowiskiem rozlega się przeciągły dźwięk rogu bojowego, wiadomo, że za chwilę rozpocznie się wydarzenie, na które czekają wszyscy — wielka bitwa Słowian i Wikingów.

Przeciągły dźwięk rogu niesie się daleko ponad wodami Dziwny. Rozmowy cichną, a tysiące widzów kierują wzrok ku rozległej łące u stóp wałów grodu. Po obu stronach pola pojawiają się wojownicy. Słychać zgrzyt mieczy wsuwanych do pochew, brzęk kolczug i rytmiczne uderzenia włóczni o drewniane tarcze. Dowódcy wydają ostatnie rozkazy. Za chwilę rozpocznie się największe widowisko XXXI Festiwalu Słowian i Wikingów.

Kiedy oba szyki ruszają naprzeciw siebie, trudno oprzeć się wrażeniu, że czas naprawdę cofnął się o tysiąc lat. W powietrzu pojawia się kurz, zderzają się tarcze, błyskają miecze i topory, a nad polem walki niesie się okrzyk wojowników. Widowisko jest niezwykle dynamiczne, ale nie ma w nim miejsca na przypadek. Każdy ruch został wyćwiczony, a każda broń wykonana zgodnie z odkryciami archeologicznymi. Rekonstruktorzy nie odgrywają scen z filmu. Starają się jak najwierniej pokazać sposób walki, uzbrojenie i taktykę ludzi żyjących we wczesnym średniowieczu.

W BITWACH UCZESTNICZĄ DRUŻYNY Z WIELU KRAJÓW EUROPY

Obok Polaków walczą: Duńczycy, Szwedzi, Norwegowie, Niemcy, Czesi, Litwini, Łotysze, Estończycy, Finowie, Brytyjczycy i Ukraińcy. Każda grupa przywozi własne doświadczenia i własną tradycję rekonstrukcji historycznej. Dla wielu z nich Wolin jest najważniejszym miejscem spotkań w całym sezonie — wydarzeniem, na które czeka się przez cały rok.

Zanim jednak wojownicy wyjdą na pole bitwy, ich dzień wygląda zupełnie inaczej. O świcie w obozowisku rozpalane są ogniska. Nad żelaznymi kociołkami unosi się zapach gotowanych potraw, pieczonego mięsa i świeżego chleba. Kobiety przygotowują posiłki według dawnych receptur, wojowie naprawiają uzbrojenie, a rzemieślnicy od pierwszych

To właśnie fascynacja historią i legendą sprawiła, że w 1993 r. narodził się Festiwal Słowian i Wikingów **Fot. Leszek Wątróbski**

Wolin w największą żywą lekcję historii nad Bałtykiem **Fot. Leszek Wątróbski**

godzin prezentują swoje umiejętności. Wszystko odbywa się tak, jak mogło wyglądać przed tysiącem lat.

Spacer pomiędzy chatami przypomina wędrowkę po tętniącym życiem średniowiecznym mieście. W kuźni kowal z niezwykłą precyzją wykuwa grot włóczni. Obok bursztynnik poleruje paciorki, które już za chwilę zamienią się w naszyjniki. Garncarz obraca koło, z mokrej gliny rodzą się misy i dzbany, a tkaczka cierpliwie prowadzi lniane nici przez ciężki warsztat. Kilka kroków dalej rogownik wykonuje grzebień z jeleńskiego poroża, snycerz ozdabia drewnianą skrzynię motywami znanymi z wikingów, a płatnerz splata tysiące stalowych kółek, z których powstanie kolczuga.

Największą wartością festiwalu jest jednak to, że między rekonstruk-

torami a odwiedzającymi nie istnieje żadna bariera. Każdy może usiąść przy warsztacie, zapytać o sposób wykonania miecza, spróbować swoich sił przy kole garncarskim czy nauczyć się tkania. Dzieci z zachwytem strzelają z łuku, rzucają oszczepem, lepią gliniane naczynia i odkrywają, że historia nie jest tylko zbiorem dat, lecz także opowieścią o zwykłych ludziach.

NIE BRAKUJE RÓWNIEŻ MUZYKI

W różnych częściach grodu słychać dźwięki lir, fletów, bębnów i rogów. Zespoły wykonujące muzykę dawną przywołują melodie inspirowane kulturą Słowian i Skandynawów. Wieczorem, kiedy nad osadą zapada zmrok, wokół ognisk rozpoczynają się wspólne śpiewy **18.>>**

17.>>

i tańce. W blasku pochodni rekonstruktorzy i turyści tworzą niezwykłą wspólnotę, jakby granice czasu i państw przestały istnieć.

W programie festiwalu nie brakuje także konkursów i zabaw. Najmłodsi uczą się dawnych gier, starsi próbują swoich sił w historycznych konkurencjach sprawnościowych, a dorośli z zainteresowaniem śledzą pokazy dawnych rzemiosł. Wszystko to sprawia, że Wolin nie jest jedynie miejscem oglądania historii. Tutaj można jej dotknąć, posłuchać i stać się jej uczestnikiem.

W tym roku organizatorzy postanowili jednak przypomnieć, że życie dawnych mieszkańców tych ziem nie składało się wyłącznie z walki i codziennej pracy. Równie ważny był świat wierzeń, obrzędów i symboli, który przez stulecia kształtował wyobraźnię Słowian. To właśnie on stał się motywem przewodnim XXXI Festiwalu Słowian i Wikingów.

„WIERZENIA SŁOWIAN” — HASŁO TEGOROCZNEGO FESTIWALU

Okazało się czymś znacznie więcej niż tylko motywem przewodnim programu. Pozwoliło spojrzeć na mieszkańców dawnego Wolina z innej perspektywy. Nie tylko jako na wojowników, kupców i żeglarzy, lecz przede wszystkim jako na ludzi, których życie wyznaczał rytm przyrody, zmieniających się pór roku i głęboko zakorzenionych obrzędów.

Wieczorem, gdy cichną odgłosy bitew, a z kuźni przestaje dobiegać dźwięk młotów, uwagę uczestników przyciąga święty ogień. W jego blasku odbywają się rekonstrukcje dawnych słowiańskich obrzędów. Nie są one teatralnym widowiskiem ani próbą odtwarzania religii sprzed tysiąca lat. To raczej opowieść o świecie, w którym człowiek żył w harmonii z naturą, szanował las, wodę i ogień, wierząc, że każda z tych sił posiada własnego ducha i własną moc.

Żercy (kapłani w religii słowiańskiej) opowiadają o dawnych bóstwach, o świętych gajach, o obrzędach związanych z narodzinami, śmiercią, zniwami i przesileniem letnim. Wokół płonącego ognia rozbrzmiewają pieśni inspirowane tra-

Wolin — przybrzeżna wyspa należąca do Polski (powiat kamieński oraz świnoujski), stanowiąca południowy brzeg Zatoki Pomorskiej. od stałego lądu oddzielona jest cieśniną Dziwną i Zalewem Szczecińskim, a od wyspy Uznam cieśniną Świną. Ludność zajmuje się rolnictwem, rybołówstwem oraz czerpie dochody z turystyki. Wolin jest największą wyspą Polski w całości leżącą na terytorium Polski. Większą powierzchnię ma wyspa Uznam, jednak znajduje się na terytorium Polski i Niemiec.

dycją słowiańską, a widzowie w ciszy obserwują widowisko, które bardziej skłania do refleksji niż do zachwytu. Właśnie w takich chwilach łatwo zrozumieć, że historia nie składa się wyłącznie z bitew i zwycięstw. Równie ważne są codzienne wierzenia, obyczaje i wartości, które przez pokolenia budowały tożsamość dawnych społeczności.

Kilkadziesiąt kroków dalej rekonstruktorzy prezentują świat nordyckich wierzeń. Pojawiają się opowieści o Odynie, Thorze i Frei, o Walhalli oraz o wyprawach, które dla Wikingów były nie tylko drogą do bogactwa, lecz także próbą odwagi i honoru. Oba światy — słowiański i skandynawski — spotykają się podczas festiwalu tak samo, jak przed tysiącem lat spotykały się w porcie Wolina.

Ta symboliczna wspólnota ma dziś szczególne znaczenie. W czasach, gdy Europa często poszukuje tego, co ją łączy, Wolin przypomina, że Morze Bałtyckie od wieków było przestrzenią spotkania kultur. Kupcy wymieniali towary, wojownicy zawierali sojusze, rzemieślnicy przekazywali sobie umiejętności, a razem z nimi wędrowały wierzenia, opowieści i zwyczaje. Festiwal nie opowiada więc wyłącznie historii Polski czy Skandynawii. Jest opowieścią o wspólnym dziedzictwie narodów północnej Europy.

WYDARZENIU TOWARZYSZĄ WYKŁADY

Nieprzypadkowo Wolin nadal pozostaje jednym z najważniejszych stanowisk archeologicznych nad Bał-

tykiem. od kilku lat polscy i duńscy badacze prowadzą wspólne wykopaliska, odsłaniając kolejne fragmenty dawnego portu. Każda belka nadbrzeża, każdy fragment ceramiki czy element uzbrojenia przybliża odpowiedź na pytanie, gdzie znajdował się legendarny Jomsborg i jak naprawdę wyglądało życie mieszkańców tego niezwykłego miasta.

Być może właśnie ta nierozwiązana zagadka sprawia, że Wolin nie przestaje fascynować. Tutaj legenda i nauka nie konkurują ze sobą, lecz wzajemnie się uzupełniają. Saga o Jomswikingach rozpala wyobraźnię, a archeologia krok po kroku oddziela legendę od faktów. Dzięki temu każda kolejna edycja festiwalu przynosi nowe pytania i nowe odkrycia.

Kiedy ostatniego dnia milkną rogi bojowe, wojownicy zdejmują hełmy, a nad obozowiskiem zaczynają gasnąć ogniska, trudno oprzeć się wrażeniu, że kończy się coś więcej niż tylko historyczna impreza. Przez kilka dni Wolin staje się bowiem miejscem niezwykłego spotkania ludzi z różnych krajów, języków i kultur. Łączy ich przekonanie, że historia jest wspólnym dziedzictwem i najlepiej poznawać ją nie z podręczników, lecz poprzez doświadczenie.

Opuszczając skansen, jeszcze raz spoglądam na drewniane wały grodu. Nad Dziwną zapada cisza, lecz łatwo uwierzyć, że gdzieś pomiędzy mgłą unoszącą się nad wodą a cieniem dawnych umocnień wciąż obecny jest duch starego Wolina — miasta, które przed tysiącem lat było bramą między światem Słowian i Skandynawów.

Może właśnie dlatego Festiwal Słowian i Wikingów od ponad trzech dekad nie traci swojej siły. Nie jest jedynie widowiskiem ani rekonstrukcją dawnych bitew. Jest żywą opowieścią o ludziach, którzy budowali historię tej części Europy, o ich odwadze, codziennej pracy, wierzeniach i marzeniach. A przede wszystkim przypomina, że przeszłość nie odchodzi bezpowrotnie — w miejscach takich jak Wolin nadal żyje: w odkryciach archeologów, w pasji rekonstruktorów i w zachwycie każdego, kto choć raz usłyszy nad Dziwną dźwięk wikingiego rogu. ■

W Sejmie Litwy nie ma konsensusu ws. obronności po 2030 r. Opozycja dała argumenty

Na Litwie rozpoczęła się dyskusja o tym, jak zapewnić stabilne finansowanie obronności po 2030 r., jednak perspektywy są liczne. Wybrzmiały m.in. opinie „świtowców”, konserwatystów, liberałów, a także „chłopów”.

Obecnie obowiązujące ustalenia zakładają przeznaczanie na obronność 5-6 proc. PKB do 2030 r. Środki mają zostać wykorzystane między innymi na rozwój dywizji Wojska Litewskiego oraz przygotowanie do stacjonowania niemieckiej brygady. W tegorocznym budżecie na ten cel przewidziano 5,38 proc. PKB, czyli około 4,8 mld euro.

Co jednak dalej, gdy przyjdzie rok 2030? Opozycja proponuje podpisanie nowego porozumienia między partiami politycznymi, które zagwarantowałoby utrzymanie wydatków na poziomie przekraczającym 5 proc. PKB również po 2030 r. Podobne rozwiązanie postuluje także Kontrola Państwowa (niezależny audytor Sejmu Litwy), sugerując zapisanie takich zobowiązań w dokumentach strategicznych.

RZĄDZĄCY NIE WIDZĄ POTRZEBY POŚPIECHU

Znacznie bardziej ostrożne stanowisko prezentują przedstawiciele koalicji rządzącej. Przewodnicząca frakcji socjaldemokratów Orinta Leiputė podkreśla, że obecnie nie trwają prace nad inicjatywą dotyczącą nowego porozumienia, a decyzje powinny być podejmowane w zależności od aktualnych wyzwań.

„Uważam, że rozsądni ludzie, zarówno we władzy wykonawczej, jak i politycznej, zawsze znajdują rozwiązania, które są potrzebne Litwie” — powiedziała Orinta Leiputė.

Sceptycznie do pomysłu stałego porozumienia odniósł się również przedstawiciel frakcji „Świtu Niemna” Martynas Gedvilas, wskazując, że poziom wydatków powinien zależeć od aktualnych potrzeb oraz sytuacji geopolitycznej.

NIE TYLKO PIENIĄDZE, ALE CAŁA STRATEGIA

Większość ugrupowań opozycyjnych deklaruje gotowość do podpisania porozumienia. Liderka Ruchu

Wyższe wydatki na obronność mają umożliwić modernizację i rozwój litewskich sił zbrojnych Fot. Josvydas Elinskas, ELTA

Liberałów Viktorija Čmilytė-Nielsen uważa, że taki odrębny długoterminowy dokument jest potrzebny.

Podobne stanowisko prezentuje przewodniczący konserwatystów Laurynas Kasčiūnas. Jego zdaniem porozumienie nie powinno ograniczać się wyłącznie do określenia poziomu finansowania, ale podchodzić do tematu bardziej szeroko. Według polityka dokument powinien obejmować również kwestie modelu obrony państwa, powszechnego poboru, rozbudowy fortyfikacji granicznych oraz wielopoziomowego systemu obrony powietrznej. Nie wykluczył również, że w przyszłości potrzeby finansowe mogą przekroczyć 5 proc. PKB.

„Sam pomysł jest naprawdę dobry, (...) ale nie powinniśmy sprowadzać porozumienia w sprawie obronności między partiami politycznymi wyłącznie do kwestii poziomu finansowania” — powiedział Laurynas Kasčiūnas.

Część polityków podchodzi do propozycji z rezerwą. Wiceprzewodnicząca Litewskiego Związku Chłopów i Zielonych Aušrinė Norkienė oceniła, że porozumienie miałoby przede wszystkim wymiar symboliczny, ponieważ przyszłe parlamenty nie są związane decyzjami obecnej większości.

Podobne wątpliwości wyraził przewodniczący Związku Demokratów „W imię Litwy” Virginijus Sinkevičius, wskazując, że najważniejszą gwarancją utrzymania wysokich wydatków pozostaje poparcie społeczne.

STRATEGIA BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO JAKO ROZWIĄZANIE

Doradca prezydenta ds. bezpieczeństwa narodowego Deividas Matulionis oraz minister ochrony kraju Robertas Kaunas wskazują, że zobowiązanie do utrzymania wydatków na poziomie co najmniej 5 proc. PKB mogłoby zostać zapisane w Strategii Bezpieczeństwa Narodowego.

Minister podkreślił, że po 2030 r. Litwa będzie musiała nie tylko kontynuować modernizację sił zbrojnych, lecz także finansować utrzymanie zakupionego sprzętu, zwiększonej liczby żołnierzy oraz nowej infrastruktury wojskowej. Zaznaczył również, że jeśli pojawi się potrzeba zawarcia dodatkowego porozumienia politycznego, rząd nie będzie się temu sprzeciwiał, jednak najważniejsze jest, aby deklaracje przekładały się na rzeczywiste finansowanie.

Opr. J.B. na podst. BNS

Wilnianie, chcecie zmian? Macie prawie dwa miesiące i ponad 1,6 mln euro

Pomysł mieszkańca Leszczyniaków zaowocował boiskiem do pickleballu, pomysł mieszkanki Antokola – miejscami pracy na świeżym powietrzu, a mieszkańcy Szeszkini będą odtąd cieszyć się miniplażą i ścieżką spacerową nad jeziorkiem w Parku Deszczu.

To tylko kilka zmian zainicjowanych przez mieszkańców Wilna. W najbliższych latach takich historii będzie jeszcze więcej – ponownie rusza budżet partycypacyjny, a Wilno przeznaczy na pomysły mieszkańców ponad 1,6 mln euro.

„Każdy z nas ma w mieście miejsce, które chciałby zobaczyć w innym wydaniu. „Weź udział! Wilno” to okazja nie tylko do rozmowy na ten temat, ale także do pozostawienia swojego śladu w mieście. Im więcej osób się zaangażuje, tym bardziej Wilno będzie odzwierciedlało pomysły samych mieszkańców. W tym roku jeszcze bardziej zwiększamy finansowanie projektów, aby dobre pomysły jak najrzadziej napotykały ograniczenia budżetowe. Chcemy, aby mieszkańcy śmiało proponowali ambitne projekty, a my moglibyśmy je realizować w najbardziej jakościowy sposób. Przemyślany i jak najbardziej zbliżony do pierwotnej koncepcji mieszkańców” – mówi Lina Koriznienė, kierowniczka Grupy Rozwoju Organizacji Samorządu Miasta Wilna.

WIĘKSZY BUDŻET – WIĘCEJ MOŻLIWOŚCI

Rosnący budżet nie oznacza droższych projektów – oznacza możliwość stworzenia wysokiej jakości dopracowanych przestrzeni publicznych.

Przy tworzeniu nowego boiska sportowego nie wystarczy po prostu położyć na trawie nawierzchnię i postawić kosze. Często najpierw trzeba wykopać ziemię, wzmocnić podłoże, zainstalować drenaż, ułożyć nawierzchnię, zadbać o dodatkową infrastrukturę, ławki, nasadzenia i inne elementy,

Pomysł wybrany w głosowaniu przez mieszkańców Wilna cieszy dziś odwiedzających Park Deszczu **Fot. Saulius Žiūra**

aby przestrzeń była wygodna, bezpieczna i służyła przez wiele lat.

Do tej pory w przypadku niektórych pomysłów mieszkańców konieczne było poszukiwanie prostszych rozwiązań lub dodatkowego finansowania. Zdarzały się również przypadki, gdy projekty były realizowane etapami. Nie jest to jednak dobra praktyka – w kolejnym roku ten sam pomysł może nie spotkać się już z poparciem mieszkańców, przez co projekt pozostałby niedokończony.

Większe finansowanie pozwoli na realizację większej liczby pomysłów od razu i dokładnie tak, jak wyobrażali to sobie sami mieszkańcy. Oznacza to większą swobodę w tworzeniu nie pojedynczych obiektów, ale kompleksowo zagospodarowanych przestrzeni publicznych.

PO RAZ PIERWSZY GŁOS BĘDĄ MIELI RÓWNIEŻ SZESNASTOLATKOWIE

W tym roku po raz pierwszy w kształtowanie miasta będą mo-

gli włączyć się również mieszkańcy Wilna, którzy ukończyli 16 lat. Młodzież na co dzień korzysta z miejskich przestrzeni publicznych, boisk sportowych, parków czy skwerów, dlatego doskonale wie, jakich zmian potrzebuje. Ponadto w wielu szkołach w Wilnie budżet partycypacyjny już dawno stał się codziennością – uczniowie sami zgłaszają pomysły, głosują i decydują o przeznaczeniu części szkolnego budżetu.

Od tego roku młodzi mieszkańcy Wilna po raz pierwszy będą mogli mieć wpływ na decyzje dotyczące podziału części budżetu miasta.

Podczas głosowania mieszkańcy nie będą już musieli wybierać dzielnicy, w której zadeklarowali miejsce zamieszkania – system zrobi to automatycznie i przedstawi projekty o niewielkim zasięgu z tej dzielnicy, a po wybraniu jednego z nich od razu zaproponuje głosowanie również na pomysły miejskie o większym zasięgu. **21.>>**

20.>>

Oba wybory, podobnie jak dotychczas, będą potwierdzane pięciocyfrowym kodem otrzymanym w wiadomości SMS. Dzięki temu głosowanie jest jeszcze prostsze niż w poprzednich latach.

POPRAWA DOSTĘPNOŚCI

Aby umożliwić udział jak największej liczbie osób, platforma po raz pierwszy została dostosowana również do potrzeb użytkowników z wadami wzroku.

Możliwe będzie zmienianie rozmiaru i rodzaju czcionki, włączenie większego kontrastu lub odwróconych kolorów, pogrubienie

linków oraz dostosowanie strony do indywidualnych potrzeb za pomocą innych ustawień.

Nowe ulepszenia pozwolą jeszcze większej liczbie mieszkańców Wilna wygodnie korzystać z platformy i brać udział w podejmowaniu decyzji dotyczących miasta.

DWA MIESIĄCE NA ZGŁASZANIE POMYSŁÓW

Mieszkańcy Wilna mogą zgłaszać swoje propozycje do 27 września na platformie dalyvauk.vilnius.lt, wypełniając formularz zgłoszeniowy. Każdy mieszkaniec może zgłaszać nieograniczoną

liczbę pomysłów. Wszystkie pomysły zgodne z regulaminem budżetu partycypacyjnego zostaną ocenione przez komisję ekspertów. Pomysły spełniające wymagania zostaną poddane publicznemu głosowaniu mieszkańców, które odbędzie się w dniach 3-30 listopada.

W tym roku planuje się przeznaczyć 630 tys. euro na pomysły o niewielkim zasięgu (na poziomie starostw), a na projekty o dużym zasięgu – 1 mln euro. ■

Materiał przygotowany na zlecenie samorządu miasta Wilna. Treść została opłacona.

Zam. 2932

Kontroler: kierowca Bolt'a zdyskryminował kobietę z psem przewodnikiem. Jest odpowiedź firmy

Litewski urząd Kontrolera ds. Równych Szans nałożył upomnienie na kierowcę Bolt'a za dyskryminację klientki z psem przewodnikiem. Firma odpowiedziała na zarzuty.

Jak poinformowało we wtorek 4 sierpnia biuro kontrolera, dochodzenie wszczęto po otrzymaniu skargi kobiety, która wskazała, że kierowca odmówił jej przewozu po tym, jak zobaczył psa pomocniczego, a także zwracał się do niej niegrzecznie i podniesionym tonem.

ARGUMENTY PASAŻERKI I KIEROWCY

„Od razu zaczął na mnie krzyć i wyganiać mnie, nie pozwalając mi wsiąść do samochodu. Kilka razy próbowałam wyjaśnić, że to pies pomocniczy, którego musi przewieźć zarówno zgodnie z zasadami Bolt'a, jak i innymi przepisami, ale kierowca nadal odmawiał przewiezienia mnie” – opowiadała kobieta.

Sam kierowca tłumaczył, że nie przewiózł klientki z powodu alergii na psy, a także twierdził, że zwierzę dostało się do wnętrza samochodu i go zabrudziło. Ponadto, jak zauważył kierowca, nie otrzymał ostrzeżenia, że klientka będzie z czworonogiem.

Po zwróceniu się redakcji do firmy Bolt, ta przyznała, że zabronione jest odmawianie przewozu osób z psami przewodnikami, a kierowcy rzekomo są o tym poinformowani.

Jednak, według firmy, w przypadku kierowców uczulonych na zwierzęta, powinny obowiązywać wyjątki. Tacy kierowcy powinni rzekomo wydać komunikat o tym przed przejazdem oraz skontaktować się z zespołem.

Bolt poinformował również, że w związku z tym incydentem wszczął wewnętrzne dochodzenie oraz tymczasowo zawiesił konto kierowcy.

KIEROWCA NIE WYJAŚNIŁ PASAŻERCE RZEKOMEJ ALERGII

Według prawniczki biura Kontrolera ds. Równych Szans, Žemyni Survilė, odmowa przewiezienia klientki z powodu alergii na psy rzeczywiście może być traktowana jako okoliczność usprawiedliwiająca, jednak w tym przypadku stwierdzono naruszenie zasady równych szans z powodu niewłaściwego zachowania przedstawiciela Bolt'a.

„Z danych dochodzenia wynika, że kierowca nie wyjaśnił klientce, dlaczego nie może jej zabrać do samochodu, a także nie podjął żadnych środków, aby pomóc jej w skorzystaniu z usługi przewozowej. Wręcz przeciwnie, zachowywał się w sposób, który mógł sprawić, że skarżąca poczuła się upokorzona. Takie zachowanie można uznać za dyskryminację ze względu na niepełnosprawność” – stwierdziła prawniczka.

Według Survilė, zgodnie z przepisami krajowymi osoby niepełnosprawne, którym towarzyszą psy przewodnicze, mają prawo do korzystania ze wszystkich usług publicznych, a także do wstępu do obiektów użyteczności publicznej i przebywania w nich.

„Takie przepisy powstały dlatego, że psy przewodnicze nie są zwykłymi zwierzętami domowymi. Są one nieodłącznymi środkami zapewniającymi osobom niepełnosprawnym niezależność, mobilność i dostępność. Wszyscy dostawcy usług i towarów powinni to uwzględniać” – podkreśliła Survilė. ■

Opr. A.K. na podst. BNS

Jedna grupa i jedna pasja się wyróżniają. Co czwarty mieszkaniec Litwy wydaje na hobby 2 tys. euro

Co czwarty mieszkaniec Litwy na swoją pasję wydaje ponad 2 tys. euro rocznie. Jedna grupa znacząco się wyróżnia i nie jest to młodzież. Ekspert radzą, jak z tym nie przesadzić.

HOBBY KOSZTUJE CORAZ WIĘCEJ

Pasja przestaje być dla mieszkańców Litwy jedynie sposobem na spędzanie wolnego czasu. Coraz częściej staje się świadomą inwestycją w odpoczynek, rozwój osobisty i relacje z bliskimi. Wraz ze wzrostem znaczenia zainteresowań rosną również kwoty przeznaczane na ich realizację.

Z badania przeprowadzonego przez firmę Norstat na zlecenie banku Luminor wynika, że 25 proc. mieszkańców Litwy wydaje na swoje główne hobby ponad 2 tys. euro rocznie.

Kolejne 18 proc. przeznacza na ten cel od 1 001 do 2 tys. euro, a 14 proc. wydaje od 601 do 1 tys. euro. Dla około jednej trzeciej ankietowanych roczne koszty związane z realizacją pasji nie przekraczają 600 euro.

Najwyższe wydatki deklaruują osoby w wieku 30–39 lat. W tej grupie aż 31 proc. respondentów przeznacza na swoje hobby ponad 2 tys. euro rocznie.

„Zainteresowania i spędzanie wolnego czasu stają się dla mieszkańców nie wydatkami przypadkowymi, ale zaplanowanymi. Ludzie coraz częściej świadomie inwestują w zajęcia, które pomagają im odpocząć, rozwijać umiejętności lub spędzać czas z bliskimi” — mówi Aušrinė Mincienė, dyrektor ds. bankowości codziennej w banku Luminor.

PODRÓŻE NA PIERWSZYM MIEJSCU

Największą część budżetu przeznaczanego na czas wolny mieszkańcy Litwy wydają na podróże. Jedna trzecia uczestników badania wskazała je jako najważniejszą kategorię wydatków. Wśród osób w wieku 40–49 lat odsetek ten wzrasta do 37 proc.

„Podróże są dziś dla wielu czymś więcej niż tylko jednorazową rozrywką. Stają się sposobem na odebranie się od codziennej rutyny, po-

Podróże to najpopularniejsze hobby mieszkańców Litwy i największa kategoria wydatków na czas wolny Fot. Jolanta Balkiewicz

znanie nowych miejsc i spędzenie wartościowego czasu z rodziną lub przyjaciółmi. Dlatego naturalne jest, że właśnie ta kategoria zajmuje największą część budżetu przeznaczanego na czas wolny” — twierdzi Aušrinė Mincienė.

Na drugim miejscu znalazły się zajęcia twórcze, takie jak ogrodnictwo, rękodzieło, muzyka czy fotografia. To właśnie na nie największe wydatki przeznacza 11 proc. badanych. Kolejne miejsca zajmują restauracje i gotowanie (8 proc.), wydarzenia kulturalne, koncerty i teatr (7 proc.) oraz sport i aktywny wypoczynek (5 proc.).

JAK PLANOWAĆ WYDATKI NA ZAINTERESOWANIA?

Ekspert podkreślają, że rosnące wydatki na zainteresowania nie powinny odbywać się kosztem podstawowych celów finansowych, takich jak budowanie oszczędności czy tworzenie poduszki finansowej.

„Jedną z najprostszych zasad jest zasada 50/30/20. Około 50 procent dochodów przeznacza się na nie-

zbędne wydatki, 30 procent — na pragnienia i czas wolny, a 20 procent — na oszczędzanie i inwestowanie. W takim przypadku pieniądze przeznaczone na hobby stają się zaplanowaną częścią budżetu, a nie wynikiem spontanicznych decyzji” — stwierdziła Aušrinė Mincienė.

Zdaniem Aušrinė Mincienė, planując większe wydatki — na przykład podróże czy zakup droższego sprzętu sportowego — warto odkładać środki na oddzielnym koncie oszczędnościowym. Równie ważne jest regularne analizowanie codziennych wydatków, które choć pojedynczo wydają się niewielkie, z czasem mogą znacząco obciążać budżet.

„Często równowagę finansową zaburza nie jedna duża kwota, ale mnóstwo drobnych, impulsywnych zakupów. Regularne monitorowanie własnych wydatków ułatwia zrozumienie, ile faktycznie kosztują nasze nawyki i ile środków możemy przeznaczyć na to, co sprawia nam największą radość” — podkreśla Aušrinė Mincienė.

Opr. J.B. na podst. coagency.lt

Krzyżówka

Żywica drzew balsamowych W niej dane redakcji	12	Zarys kształtu postaci	Marcin, niemiecki teolog reformator Obfitość, dostatek	... Pank, grupa rockowa Sznur kowboja	Pot.: średni rozmiar odzieży
Figiel, psota Chodnik uliczny			Ostrzegawczy ryk syren	7	Znak nawigacyjny
		14	Konspiracyjny przydomek		Fabula książki
Czepiec mniszki					11
Medialny sponsoring		Czasem trzaśnie jasny	Piec na mazut	Biegówka na śnieg	Stolica Arabii Saud.
	1		Podmucha wiatru Razem z tatą		Z II ligi do I ligi
Leśna roślina		Przed nim sznur baret	Rafał, kolarz Imię z przeboju Kiepury	13	
Odzież koldry Doza, dawka				Otoczony fanami	Wieniec modlitwy
		10	Chciwy władca Frygii		
... Ali - Cassius Clay, bokser				Górna granica budżetu	Główna część mszy św.
5			Mały Aleksander Pelzające zwierzę		6
Księżstwo na Riwierze		„Kopiuje” grafikę	Kiedyś na posadzki	Materiał dla cegielni	
				2	
Niepełny dowód przestępstwa Kamera start! Na choinkę		Dokonuje obchodu terenu	Zdumiewająca rzecz, zjawisko Gigant na stoku	Radiowy dżingiel	Ponosi go kupujący
		8	Z ciemną fryzurą		4
Imię Karpowa „Promil” kilometra Halle, aktorka			Soczysty owoc na sałatkę	Błędny lub czuciowy	Para dla Warszawy
			Łoże armaty	15	16
Monte ... - w Monako		W nim powiewa firanka		Przetaczana rannemu	17
9		3	Drobny deszczyk		18

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 4-5 SIERPNIA

Poziomo: KOSMOS - ANIOŁ - THURMAN - RONDO - SZEŚĆ - GAWIAŁ - EGZAMIN - WAŁKOŃ - AGATA - PAJAC - POPRAWKA - SIERP - SARNA - TALERZYK - MONIKA - TONA - WNIOSEK - SAHARA - GROTA - DORSZ - BAZALT - POTYLICA - LISEK - CYKLOP - NARY - RUNO - REKIN - KNEBEL - ATOL - SALA

Pionowo: POTRAWA - OSTOJA - OPIŁEK - SHOW - ŁOPIAN - HEROS - MUNIEK - RELIGA - STENIA - ORDA - OGAREK - RYZYKANT - SMOLEŃ - WPRAWA - BICYKL - HANS - ZAPASY - IGNACY - ZGAGA - AKTOR - ZAKRES - MIKE - MAJOR - OSOBA - LUBA - ŚWITA - NONET - LIONEL - PŁEĆ - NACJA - AKANT - POLA

Hasło: Wolność zgromadzeń

Uśmiechnij się!

— Jesteś pewien, że to kwas?
— Możesz sprawdzić.
— Jak?
— Włóż palec, którego ci nie szkoda.

Żona do męża:

— Ile razy Ci mówiłam, żebyś, do cholery, nie był taki drobiazgowy?
— Siedemnaście.

Rozmawia dwóch kolegów:

— Robiono mi test na covid. Nie wykryto ani korony, ani śladów narkotyków.

— To chyba dobrze?
— Częściowo, mój diler mnie oszukuje.

Rozmawia dwóch informatyków:

— Opracowano dyski o nieskończonej pojemności.

— Kiedy będzie je można kupić?
— Jak się skończą formatować.

Dwie matematyczki rozmawiają na długiej przerwie:

— Mam dzisiaj 8 godzin z uczniami.
— Ciężko, ja mam tylko 3.
— Trzy co? Jabłka? Fistaszki?

Spotykają się dwie sąsiadki:

— Jak się czuje pani mąż? Słyszałam, że był u lekarza?

— Tak, lekarz zalecił mu palić najwyżej pięć papierosów dziennie.
— I co, zastosował się do rady? Pali teraz mniej?

— Zastosował się, z tym, że wcześniej w ogóle nie palił.

Dyrektor przechodzi obok klasy i słyszy, że ktoś w środku się straszy nie drze. Wchodzi do klasy, łapie krzyczącego i stawia w kącie. Już chce iść dalej, gdy z klasy wychylają się uczniowie i pytają:

— Czy możemy już iść do domu?

— A z jakiej racji?

— Przecież nauczyciel nie będzie prowadził lekcji z kąta.

Rozmowa w gabinecie:

— Czy ktoś w pani rodzinie cierpiał na zaburzenia psychiczne?

— Nikt nie cierpiał, wszyscy dobrze się bawili...

Nadchodzi wileński maraton. O paru rzeczach lepiej nie zapomnieć

Wkrótce do stolicy zawitają jesienne biegi uliczne, w tym „centralny” maraton. Warto jednak „przypomnieć, o czym nie zapomnieć”. Chociażby o tym, że problem z oddechem nie musi oznaczać słabej kondycji.

NAJCZĘSTSZY BŁĄD POZATKUJĄCYCH

Rozpoczynając bieganie, wiele osób skupia się na pokonywaniu kolejnych kilometrów i coraz szybszym tempie. Eksperci podkreślają jednak, że na początku najważniejsze jest stopniowe przyzwyczajanie organizmu do wysiłku.

Jednym z najczęstszych błędów jest zbyt szybki start. Początkujący często porównują się z bardziej doświadczonymi biegaczami lub kierują się wyobrażeniem o tym, jak powinien wyglądać „dobry” trening. Tymczasem intensywność wysiłku jest kwestią indywidualną i zależy od aktualnego poziomu przygotowania organizmu.

Gdy tempo okazuje się zbyt wysokie, serce zaczyna pracować szybciej, a oddech staje się coraz bardziej intensywny, by dostarczyć mięśniom odpowiednią ilość tlenu. Efektem jest zadyszka, konieczność zwolnienia, a niekiedy całkowite przerwanie treningu już po kilku minutach.

Nie oznacza to jednak słabej kondycji ani tego, że bieganie nie jest dla was. W wielu przypadkach wystarczy zwolnić i dać organizmowi czas na adaptację.

MNIEJ KILOMETRÓW, WIĘCEJ CIERPLIWOŚCI

Na początku przygody z bieganiem warto skupić się nie na dystansie czy tempie, ale na czasie aktywności i utrzymaniu wysiłku na poziomie, który nie powoduje nadmiernego zmęczenia.

Dobrym sposobem jest łączenie biegu z marszem. Po kilku minutach biegu, gdy oddech staje się trudny do opanowania, można przejść do energicznego marszu, a po uspokojeniu oddechu ponownie rozpocząć bieg. Taki trening pozwala wydłużyć czas aktywności i ogranicza ryzyko przeciążenia organizmu.

Pomocny może być również tzw. test rozmowy. Jeśli podczas biegu

Na ulice Wilna wkrótce wrócą biegi, maratony i wszelkie sprinty. Warto do tego odpowiednio się przygotować – także mentalnie

Fot. Apolinary Klonowski

możliwe jest swobodne wypowiadanie krótkich zdań, oznacza to zwykle, że intensywność wysiłku jest odpowiednia. Gdy wypowiedzenie kilku słów sprawia trudność, warto zwolnić.

Na odczuwanie wysiłku wpływają także inne czynniki. Wysoka temperatura, niewystarczająca ilość snu, zmęczenie czy dłuższa przerwa w treningach mogą sprawić, że nawet dobrze znana trasa będzie wymagała większego wysiłku.

TECHNOLOGIA WSPIERA TRENING BIEGACZY

Coraz więcej osób podczas treningów korzysta z urządzeń monitorujących parametry wysiłku. Obserwacja tętna pozwala lepiej ocenić, jak organizm reaguje na wybrane tempo i czy intensywność jest dostosowana do aktualnych możliwości.

„Rozpoczynając bieganie, naturalne jest skupianie uwagi przede wszystkim na tempie i pokonanym dystansie, jednak te liczby nie oddają pełnego obrazu sytuacji. Dane

dotyczące tętna pomagają lepiej zrozumieć reakcję organizmu na obciążenie fizyczne, a informacje o regeneracji – ocenić, czy organizm jest już gotowy na kolejny trening. Jest to szczególnie istotne dla początkujących, dla których nie liczy się jak najszybsza poprawa wyników, ale stopniowe odkrywanie odpowiedniej dla siebie intensywności” – powiedziała Urtė Eidžiūnaitė, kierowniczka ds. szkoleń produktowych firmy Huawei na Litwie.

Dostępne na rynku inteligentne zegarki i opaski sportowe umożliwiają monitorowanie tętna oraz analizę parametrów treningowych, takich jak tempo, częstotliwość kroków, pokonany dystans czy obciążenie organizmu. Mogą również wspierać planowanie treningów i ocenę postępów.

Eksperci podkreślają jednak, że technologia ma jedynie wspierać trening. Kluczowe pozostają stopniowe zwiększanie obciążenia, odpowiednia regeneracja i obserwowanie reakcji własnego organizmu.

Opr. J.B. na podst. integrity.lt

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt

Tel. +370 670 06 868.

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo.

Tel. +370 606 97 218

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.

Tel. +370 686 866 68

Sprzedam drewno opałowe. Drewno porąbane lub w kłódkach. Tel. 0 679 14150

Sprzedam kamienie polne. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.

Tel. +370 600 18 083 (Leon)

SKUPOJEMY BYDŁO

- W całej Litwie
- Płacimy od razu
- Dogadujemy się szybko i łatwo

+370 620 33544

NAJWIĘKSZA RZEZNIĄ W KRAJACH BAŁTYCKICH

**Bezpłatna (finansowana przez państwo)
dzienna pomoc społeczna
w domu w rejonie wileńskim.**
www.sidabronamai.lt
tel. +370 670 068 68

KUPOJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**
Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

KAWIARNIA
SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo
w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

KURIER
WILEŃSKI
DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Vilnius, Birbinių 4A, 2 piętro, 12 gabinet,
tel. +370 5 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

Potancówka

WILNO

W RYTMIE

RETRO!

OGRÓD BERNARDYŃSKI

21 sierpnia
godz. 20

Wstęp wolny

Zagrają:
Mała Orkiestra Dancinowa
The Schwings Band

ORGANIZATORZY:

 VILNIUS

PARTNERZY WYDARZENIA:

 WILNO

 WILNO

 WILNO

 WILNO

 WILNO

 WILNO

TVP

WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Bajnutki – bajki piaskiem i dźwiękiem pisane”
07.30 „ALCHEMIK”
07.50 „Pożyteczni.pl”
08.10 „Przepis dnia”
08.15 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.45 S. dok. „Przyrodnik na tropie”
09.10 „Rozmowy (nie)wygodne”
09.50 „Prze-strzeń pamięci”
10.20 „Z Historią na Ty”
10.35 „Notatki”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.10 „Słownik polsko@polski”
11.35 „Bajnutki – bajki piaskiem i dźwiękiem pisane”
11.45 „Anna Dymna – spotkajmy się”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Res Poloniae”
13.30 „Polacy to wiedzą!”
14.00 „To jest grane”
14.25 „Władysław Szpilman 1911 – 2000 – własnymi słowami” film dok.
15.25 „Astronarium”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „ALCHEMIK”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Ex Libris”
18.00 S. „Za marzenia”
18.40 „Całkiem niezła historia”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Z pamięci”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”

21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 „Kobie-ty w drodze”
22.15 S. „Siostry”
23.00 „Res Poloniae”
23.20 „Info Wilno”
23.40 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.45 „Studio Wilno”
00.15 „Prze-strzeń pamięci”
00.45 S. „Za marzenia”
01.25 „Program informacyjny”

LRT TV

6.00 „Hymn Repu-bliki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Sch-nell ermittelt”
10.35 S. „Kance-laria prawna”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Mia-sta nad wodą”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „La Prome-sa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgad-nij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 „Chleb i gry”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Paris Police 1905”
22.20 S. „ Fargo”
23.20 S. „Kance-laria prawna”
00.10 S. „Doc Martin”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim.
 „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”

10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odle-głe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułap-ka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.20 S. „Velvet: El Nuevo Imperio”
17.30 „Dobry wie-czór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Będzie wszystkiego
20.00 „Komisarz Rex”
21.00 „Varka Labdarkė. Dziennik targowy”
21.00 Rodzin-ny kompas
21.30 Wiadomości
22.30 „Bunt przed sądem wojen-nym” dramat
00.40 S. „FBI”

LRT PLUS

6.00 „Hymn Repu-bliki Litewskiej”
6.02 „Historie o wspólności”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio ak-tualności LRT
10.00 Dzień do-bry, Litwa
12.30 Jesteśmy Ukraińcami
13.00 Myśli na święta
13.30 Spacery
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 Koncert
16.00 Euromaxx
16.30 „Dynastie”
17.30 „Wielkie miasta starożytności” film dok.
18.30 Przeznaczenie
19.15 Euromaxx
19.30 „Juozas Lukša-Daumantas. Ostatni list” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Ziemia obiecana” film fab.
23.40 S. „Panna Scarlet i komisarz”

6.30 „Świat we-dług kobiet”
7.30 „Miłość to miłość”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wi-rze miłości”
11.00 S. „Ko-misarz Rex”
12.00 S. „Sami”
14.00 S. „Dzi-kie pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiado-mości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiado-mości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 S. „Miłość to miłość”
21.00 „Wieczne wiadomości TV3”
22.00 „Jeden strzał” film fab.
00.00 „Plan dosko-nały” film fab.

6.15 „Moja kuch-nia najlepsza”
7.30 S. „Real-na mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuch-nia najlepsza”
15.00 „Poni-żej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 S. „Kobra”
21.00 „Jak ugryźć 10 milionów” komedia
23.05 „Zagła-da” dramat
01.20 S. „S.W.A.T.”

lrytas.tv

06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo.
08.00 Sad i ogród

08.30 „Oskarżenie przeciwko carowi” film dok.
09.30 S. „Hałas”
10.30 „Ameryka – wielka podróż”
11.30 Litwa na żywo
12.30 „Rozmowy nad morzem”
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwszy raz
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Cel podróży
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.20 S. „Nieod-kryta Rosja”
21.25 Trzymajcie się
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

6.00 „Przetrawianie”
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
9.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „Sprząta-cze domowi”
11.00 „Wojny magazynowe”
12.00 „Najzabaw-niejsze amerykańskie filmy domowe”
13.00 S. „Zdążyć przed trzydziestką”
14.00 S. „Dron”
15.00 „Męż-czyźni z gór”
17.00 „Chicago Fire 3”
18.00 S. „Kobra”
19.00 „Skaza-ni” dramat
20.00 „Najzabaw-niejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „Królowna Śnież-ka i Łowca” dramat
23.20 S. „See”
00.45 S. „Ro-meo i Julia”

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zatrace-ni w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”

9.00 S. „Leila”
10.00 S. „Żony Beverly Hills”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Man-gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Nieproszony gość”
22.40 S. „Specjalistka”
23.40 S. „Grzesznica”

06.00 S. „Złoty chłopak”
06.50 S. „Akcyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Dobre historie”
09.00 „Serwis Info”
09.10 S. „Chłopi”
10.15 S. „Ranczo”
11.10 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Magazyn rolniczy
13.55 „Włochy – ostatnie dzikie zakątki” film dok.
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 „Serwis Info”
16.15 „Kolarstwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 „Reporterzy”
19.25 S. „Akcyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Ojciec Mateusz”
22.25 Sprawa dla reportera

23.30 „Tour de Pologne”

07.15 „Gwiazdzbior”
07.45 „Tamte lata, tamte dni”
08.25 S. „Rawhide”
09.30 „Informacje kulturalne”
10.00 S. „Niewiarogodne przygody Marka Piegusa”
11.10 „Zakochany anioł” komedia
13.00 S. dok. „Reżyserzy”
14.00 „Pióro i rewolwer” film dok.
14.45 S. „Noce i dnie”
15.55 „Papuś” dramat
18.15 S. „Niewiarogodne przygody Marka Piegusa”
18.40 S. „Rodzina Leśniewskich”
19.15 S. dok. „Dzień, w którym umarła gwiazda rocka”
19.55 S. „Rawhide”
21.00 „Powidoki”
22.50 „Sting. A free man”
00.05 „Polowanie na cmy” dramat

07.00 „Panorama”
07.30 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Rosół polski”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 Stacja Innowacja
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Miłość nad rozlewiskiem”
14.50 „Daję słowo”
15.40 „Turystyczna Jazda”
16.00 „Słowo daję!”
16.10 „Tamte lata, tamte dni”
16.40 „Słownik polsko@polski”
17.10 „Rozrywka Retro”

17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Tańcząca ze światem”
19.45 Panorama
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ranczo”
22.20 „Polonia 24. Tygodnik”
23.25 S. „Ekspedycja”
00.20 Panorama

07.05 „Był taki dzień”
07.10 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
07.15 „Słownik polsko@polski”
07.45 „Fake czy historia?”
08.25 „Okrasa łamie przepisy”
09.45 S. „Daleko od szosy”
11.00 „Lena na Bałkanach”
11.25 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.15 „Pałace i rezydencje Lubelszczyzny”
12.30 „Ex Libris”
12.50 „Radio Powstańcze „Błyskawica”
12.52 S. dok. „Podziemne Włochy”
13.40 „Fenomen polskości” film dok.
14.25 „Rachunek sumienia”
15.15 S. „Królowie”
15.40 S. „Daleko od szosy”
17.00 „Sensacje XX wieku”
18.55 „Polska i świat z historią w tle”
19.10 „Był taki dzień”
19.13 S. „Kolumbowie”
20.05 „Ułan Batalionu Zośka. Jan Rodowicz Anoda” film dok.
21.00 „Flesz historii”

21.20 S. „Oficerowie”
22.05 „Zapomniana granica Europy” film dok.
22.55 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
23.05 „Matka wotyńskich sierot”
00.05 „Koło historii”
00.35 „Sensacje XX wieku”

00.30 Brygada Świętokrzyska
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sanktuario polskie
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Bóg z nami
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Z nadmiaru Miłości
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Kartka z kalendarza – Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielnia niewiasta
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Bóg z nami
10.45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość

11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z kongresu
13.50 Mateczniki Polskości
14.00 Śladami s. Heleny Majewskiej
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Studzy Boga i człowieka. Aniołowie
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
20.25 Rodzinny Ogród Zoologiczny „Królestwo Stworzenia”
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Kartka z kalendarza – Powstanie Warszawskie
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 Beatus, źródła Camino de Santiago

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
12.00 „Łowcy staroci”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Łowcy staroci”
21.00 „Stare dobre rzeczy”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

TVP

WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Superkole ABC”
07.50 „Wierszyki domowe”
07.54 „Imbir i Cytryna”
08.15 „Okrasiam przepisy”
08.40 „Szlakiem Kolberga”
09.05 „Res Poloniae”
09.30 „Portrety”
09.40 „Prze-strzeń pamięci”
10.10 „Z Historią na Ty”
10.30 „Całkiem niezła historia”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Moda na język polski”
11.30 „Baśnie i bajki polskie” film animowany
11.45 „Kobiety w drodze”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Dobre historie”
13.30 „Hity wszech czasów”
14.20 „Marusarz – Tatrzański Orzeł” film biograficzny
15.25 „Sonda 2”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Baśnie i bajki polskie” film animowany
17.20 „Wierszyki domowe”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Unia kulinarna”
17.55 S. „Na dobre i na złe”
18.45 „Wynalazki na medal”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Z pamięci”

20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Liczba doskonała” film fab.
22.45 „Dobre historie”
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.50 „Info Wilno”
00.10 „Wileńszczyzna w obiektywie”
00.15 „Studio Wilno”
00.45 „Prze-strzeń pamięci”
01.15 S. „Na dobre i na złe”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Sch-nell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta nad wodą”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Więć gdzie dalej?
20.30 Panorama
21.00 Złoty umysł
22.15 „Creed III” dramat
00.10 „Dziewczyna w sieci pająka” thriller

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”

9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odlę-głe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.20 S. „Velvet: El Nuevo Imperio”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Mission: Impossible – Ghost Protocol” thriller
22.10 „Blade Runner 2049” thriller
01.15 „Resident Evil: Welcome to Raccoon City” thriller

LRT PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność oceny
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
10.00 Dzień dobry, Litwa
12.30 Nasza rosyjska ulica
13.00 Litewskie diamenty
13.30 Spacer
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 Granice języka
15.00 „Litwin w sercu”
16.00 Spisek
16.30 „Dynastie”
17.30 „Juozas Lukša-Daumantas. Ostatni list” film dok.
18.30 „Eksperyment”
19.15 Euromaxx
19.30 Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność oceny
20.00 Eksperyment
20.30 Panorama
21.00 „Egon Schiele: Śmierć i dziewczyna” dramat
22.45 S. „Panna

Scarlet i komisarz”
23.30 Chleba i gry

6.30 „W świecie zwierząt”
7.00 „Zrób sam”
7.30 S. „Miłość to miłość”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Sami”
14.00 S. „Dziś pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Minionki” film anim.
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.00 „Zabójcze maszyny” film fab.
00.30 „Szybcy i wściekli” film fab.

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Ponizej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Policja 24/7”
21.00 „Po prostu walcz 4” film fab.
22.50 „Jak ugryźć 10 milionów” komedia
00.55 S. „S.W.A.T.”

lrytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 Chcę pracować
09.00 Godzina TV Wolność
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Hałas”
15.00 „Lato na wzgórzu”
15.30 Sad i ogród
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Godzina z Valatką
17.30 Wszystko jest mierzone
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 Koncert
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Rozmowy nad morzem
23.30 Godzina z Valatką
00.30 „Prze-trwać do jutra”

6.00 „Przetwarzanie”
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
9.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „Sprząta-cze domowi”
11.00 „Wojny magazynowe”
12.00 „Najzabaw-niejsze amerykańskie filmy domowe”
13.00 S. „Zdążyć przed trzydziestką”
14.00 S. „Dron”
15.00 „Przetwarzanie”
17.00 „Chicago Fire 3”
18.00 S. „Cobra 11”
19.00 „Skazani” dramat
21.00 „Gliny”
22.00 „Gra „galvOK”
00.30 „Ma” thriller

6.00 S. „Kakawa”

7.00 S. „Zatrace-
ni w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 S. „Prawdziwe
gospodynie domo-
we z Beverly Hills”
11.00 S. „Mistrzo-
wie zbrodni”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo
i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Man-
gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe
gospodynie domo-
we z Beverly Hills”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo
i porządek”
21.00 S. „Broadchurch”
22.50 S. „Specjalistka”
23.55 S. „Alex Hugo X.”

06.00 S. „Splą-
tane losy”
06.50 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja
Mszy Świętej z Sank-
tuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze”
08.30 „Welon,
fura i brawura”
09.00 „Serwis Info”
09.15 S. „Chłopi”
10.20 S. „Ranczo”
11.15 S. „Ko-
misarz Alex”
12.05 S. „Ojciec
Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Maga-
zyn Rolniczy
13.55 „Włochy
– ostatnie dzikie
zakątki” film dok.
14.30 Reportaż
15.00 S. „Splą-
tane losy”
16.00 Serwis Info
16.15 „Kolarstwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to
melodia?”
19.05 „Reporterzy”
19.25 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program
informacyjny”

20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Ojciec
Mateusz”
22.25 S. „Drelich”
23.15 „Tour de
Pologne”
23.25 „Baby Boom,
czyli Kogel Mo-
gel 5” komedia

07.20 „Gwiazdzbior
TVP Rozrywka”
07.50 „Tamte
lata, tamte dni”
08.30 S. „Rawhide”
09.35 „Kolekcja”
10.00 S. „Niewia-
rygodne przygody
Marka Piegusa”
10.25 S. „Rodzina
Leśniewskich”
11.00 „Miłość po
południu” komedia
13.20 „Tajemnicza
Claudia Cardina-
le” film dok.
14.25 „Bo we mnie
jest seks – piosenki
Kaliny Jędrusik”
15.30 „Niebywa-
ła kariera Taylor
Swift” film dok.
16.25 „U Pana Boga
za piecem” komedia
18.15 S. „Rodzina
Leśniewskich”
19.20 „Video Kil-
led the Radio Star:
Def Leppard”
19.55 S. „Rawhide”
21.00 „Pani Bo-
vary” film fab.
23.30 S. „Powrót
Sherlocka Holmesa”
00.40 „Powidoki”

07.00 „Panorama”
07.30 „Prywatne
życie zwierząt”
08.00 „Makłowicz
w podróży”
08.30 Pytanie
na śniadanie
12.30 „Kresy
(nie)znane”
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
14.00 S. „Chi-
chot losu”
14.50 „Polonia

24. Tygodnik”
16.00 Serwis Info
16.10 „Wszystko
przed nami”
16.40 „Słowo daję!”
16.50 „Dlaczego
krowa...”
17.00 „Wyszyński.
Wróg nr 1” film dok.
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Gra słów.
Krzyżówka”
18.50 „Te-
leexpress Extra”
19.15 „Stacja Arktyka”
19.45 Panorama
20.20 „Powsta-
nie Warszawskie
dzień po dniu”
20.30 „Program
informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Echo serca”
22.15 S. „Na sygnale”
23.15 „63. KFPP
w Opolu”

07.25 „Był taki dzień”
07.27 „Powsta-
nie Warszawskie
dzień po dniu”
07.30 „Słownik
polsko@polski”
08.00 „Zakochaj
się w Polsce”
09.10 „Historia
kuchni polskiej”
09.50 „Flesz historii”
10.10 S. „Dale-
ko od szosy”
11.25 „Był taki dzień”
11.30 „Plaży Europy”
12.20 „Deyna”
film dok.
13.00 „Gdziekolwiek
będę...” film dok.
13.50 „Rudy, Alek,
Zośka” film dok.
14.50 S. „Królowie”
15.15 S. „Dale-
ko od szosy”
16.30 „Ach śpij
kochanie”
16.55 „Sensa-
cje XX wieku”
18.45 S. „Ko-
lumbowie”
19.45 „Powsta-
nie Warszawskie
dzień po dniu”
19.50 S. dok. „Wszyst-
kie kolory świata”

20.45 „Mój ka-
nał” film dok.
21.25 „Był taki dzień”
21.30 „Kochanko-
wie Roku Tygrysa”
film obyczajowy
23.10 „Historia w
postaciach zapisana”
00.55 „Sensa-
cje XX wieku”

01.00 Modlitwa w
Sanktuarium św.
Józefa w Kaliszu
03.25 Rodzinny
Ogród Zoologiczny
„Królestwo
Stworzenia”
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Kartka z
kalendarza – Powsta-
nie Warszawskie
05.00 Apel Ja-
snogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski
Punkt Widzenia
06.00 Przetrawiliśmy
06.30 O pani Zofii Sz...
07.45 Prawo do Pol-
ski – Śląsk Cieszyński
08.35 Tajemnice
Krzywego Lasu
08.55 Kartka z
kalendarza – Powsta-
nie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski
Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Jan Ledóchow-
ski. Część druga:
katolik i polityka
10.10 Z wędką nad
wodę w Polskę
i Świat
10.35 Święty na
każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Bawer –
Moja Walka
12.25 Kartka z
kalendarza – Powsta-
nie Warszawskie
12.35 Natu-
ra et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Dar powołania

14.30 Msza świę-
ta z Jasnej Góry
15.20 Muzycz-
ne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w
Godzinie Miłosierdzia
Koronką do Boże-
go Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura
Obiektywnie
17.40 Polacy w
Bitwie o Anglię
18.25 Akade-
mia pro-life
18.30 Łączy
Nas Historia
18.55 Poczet
Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Wester-
platte Młodych
20.00 Warto za-
uważyć... w mija-
jącym tygodniu
20.30 Historie
Starego Testamentu
20.45 Modlitwa
z telefonicznym
udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Kartka z
kalendarza – Powsta-
nie Warszawskie
22.00 Apel Ja-
snogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski
Punkt Widzenia
23.00 Służba całym
życiem. Rzecz o
Eugeniuszu Wróblu

7.00 „Mistrzowie
samochodów”
10.00 „Stare do-
bre rzeczy”
14.00 „Gorącz-
ka złota”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to
jest zrobione?”
20.00 „Renowatorzy”
21.00 „Codziennosc
służb granicznych”
23.00 „Zapomnia-
ne i porzucone”

TVP

WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Domisie”
07.50 „Rok w ogrodzie”
08.10 „Rok w ogrodzie Extra”
08.20 „Unia kulinarna”
08.40 S. dok. „Wojownicy czasu”
09.10 „Tygiel”
09.35 „Prywatne życie zwierząt”
09.55 „Kulinarne wędrówki z Jolą Kleser”
10.20 „Domisie”
10.50 S. „Magiczne drzewo”
11.15 „Hity wszech czasów”
12.10 „Plebania”
12.55 „Daję słowo”
13.40 „Polonia 24. Tygodnik”
14.40 „Imbir i Cytryna”
15.15 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 „Tamte lata, tamte dni”
18.10 S. „Czas honoru”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Przystań nad Biblią”
19.30 „Kultowe rozmowy”
20.00 „Polacy to wiedzą!”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
23.00 „To jest grane”
23.30 „Pożyteczni.pl”
23.50 „Info Wilno”
00.15 S. „Siostry”
00.55 „Program informacyjny”
01.25 „Sport”
01.29 „Tamte lata, tamte dni”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Znane nieznanie kobiety”
7.00 „Przyjajna Litwa”
8.00 „Jeśli nie grzyby”
8.30 „Mój paszport kłamie”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień dobry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 S. dok. „Motyle. Superbohaterowie przyrody”
12.55 S. dok. „Tajemnice z góry”
13.50 „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Gospodarstwa domowe ożywają
17.30 Przepisy na dobre życie
18.30 Wiadomości
19.00 Gdy nastał Dzień X
19.30 „Pop100. It” film dok.
20.30 Panorama
21.00 „Blues tajemników” komedia
22.30 „Złoto” thriller
00.30 „Egon Schiele: Śmierć i dziewczyna” dramat

6.00 „Przytapani!”
9.00 „Psy i koty: Odwet Kitty” film anim.
10.40 „Looney Tunes znowu w akcji” komedia
12.25 „Dziewczyna z Jersey” komedia
14.30 „Jak w niebie” komedia
16.20 „Ojciec panny młodej II” komedia
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Jumanji: Przygoda w dżungli” komedia

21.50 „Teraz albo nigdy” komedia
23.55 „Dykta-tor” komedia

LRT PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Notatki przyrodnika”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Sztuczna inteligencja – rewolucja”
9.30 „Litewskie diamenty”
10.00 „Co słychać, sąsiedzie?”
10.30 „Pogoń. Vytis”
11.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Odbicia
14.00 Koncert
15.30 „Drogi Boga są nieznane”
16.00 Pociągnięcia za portret państwa.
16.30 Euromaxx
17.00 Granice historii
18.00 „Legendy” film dok.
18.50 Przypomnijmy
19.00 „Jak to zbudowano?” film dok.
19.45 Gen cie-kawości
20.00 Spisek
20.30 Panorama
21.00 „Uniesie nas wiatr” dramat
22.55 S. „Puaro”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Storm Cats” film dok.
12.00 „Prawa

Lwów” film dok.
13.10 „Tajemnica Rajskiego Wzgórza” komedia
15.15 „Oświadczy po irlandzku” komedia
17.20 „Nautilius” dramat
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Giganci ze stali” dramat
21.40 „Wszystkie pieniądze świata” dramat
00.45 „Idol z piekła rodem” komedia

6.00 S. „Akumulatory”
8.00 „Realna mistyka”
9.00 „Policja 24/7”
9.55 „Orły lombardu”
11.00 S. „Wyścig dookoła świata”
12.10 S. „Akumulatory”
13.05 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Grylsem”
14.05 „Kraina niepokojów” film dok.
15.00 „Będziemy zarabiać pieniądze”
16.00 „Tajemniczy chłopak”
17.00 S. „Akademia Policyjna”
18.00 S. „Kuchenne koszmary”
19.00 S. „Policja wodna”
21.00 „Bałkańska vendetta” thriller
22.55 „Po prostu walcz 4” film fab.

Irytas.tv

06.00 „Azja” film dok.
08.00 „Ameryka – wielka podróż”
09.00 „Prze-trwać do jutra”
09.30 Chcę pracować
10.00 Cel podróży
10.30 „Pierwszy raz”
11.00 „Paulius i Saulius” film dok.

11.30 Anatomia mieszkania
12.00 Dziś bierze
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 „Rozmowy nad morzem”
17.00 „Sad i ogród” film dok.
17.30 „Lato na wzgórzu”
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Wszystko jest mierzone
19.00 S. „Nieproszona miłość”
20.00 Wiadomości
20.30 Koncert
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”

05.55 „Gwiazdy lombardu”
06.30 „Koralowe miasto”
08.30 „Sprząta-cze domowi”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Wielka Dziesiątka”
12.00 „Poważne kłeski żywiołowe”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 „Koralowe Miasto”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Magazy-nowe wojny”
18.30 „Gwiazdy lombardu”
19.00 „Wyspy Dziewicze. Hiszpania”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Zaginione złoto Azteków”
23.00 „Szybcy i wściekli 7” dramat

6.00 „Łapacz snów”
6.40 S. dok. „Świat

ogrodników"
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
13.00 S. „Don Matteo”
15.20 S. „Wspañiały wiek”
17.45 S. „Pacyficzny przestępca”
19.45 S. „Krok do nieba”
21.00 S. „Pod osłoną mroku”
22.40 S. „Szczęśliwa dolina”
01.05 „Ojciec chrzestny” dramat

06.50 „Słownik polsko@polski”
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.50 S. „Ojciec Mateusz”
12.45 S. dok. „Natura w Jedyńce”
13.50 „15:10 do Yummy” western
15.30 „Rozmowy na medal”
16.15 Kolarstwo
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Rolnik szuka żony”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.50 Program informacyjny
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Gra z cieniem”
22.20 „Władza”
00.20 „80 milionów” film fab.

07.25 Koncert – XXXI Międzynarodowy Festiwal im. Krystyny Jamroz
08.35 „Tamte lata, tamte dni”
09.15 S. anim. „Luz i dźwięki”
09.20 „Jak działa jamniczek” film anim.
09.45 „U Pana Boga za piecem” komedia
11.35 S. „Kosmos 1999”
12.40 „Fontainebleau – prawdziwy dom francuskich monarchów” film dok.
13.45 „Franco Zeffirelli. Obrazy życia malowane” film dok.
15.00 „Zakazane piosenki” film wojenny
16.55 S. „Noce i dnie”
18.05 „MANIFESTA”
18.40 „Miłość po południu” komedia
21.00 „Jackie Brown” film sensacyjny
23.40 „63. KFPP w Opolu”
00.45 „Pani Bovary” film fab.

07.00 „Panorama”
07.30 „Kulturalni”
08.15 Turystyczna Jazda
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Świątokrzyżskie krajobrazy”
12.30 „Podróż z historią”
13.05 S. „Sto minut wakacji”
14.05 „Powstańcy”
14.15 „UNESCO: Skarby Polski”
14.45 S. „Echo serca”
15.35 S. „Na sygnale”
16.35 „Okrasa łamie przepisy”
17.05 „Koncert”
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „Chłochot losu”
19.20 S. „Ziemia obiecana”

20.20 Powstanie Warszawskie dzień po dniu
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Zatoka szpiegów”
22.15 „Prymas. Trzy lata z Tysiąca” dramat
00.00 „Mazurska Noc Kabaretowa”

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Radio Powstańcze «Błyskawica»”
07.28 „Sprawdzamy”
07.45 „Ex Libris”
08.05 S. dok. „Dzika Polska”
09.25 S. dok. „Historia kuchni polskiej”
10.05 S. „Ogniem i mieczem”
10.55 „Biało-czerwoni – historie niezwykle”
11.10 „Lena na Bałkanach”
11.35 S. dok. „Podziemne Włochy”
12.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.35 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.25 „Pałace i rezydencje Lubelszczyzny”
13.35 S. dok. „Wyspy Kanaryjskie”
14.30 „Opowieść o miłości” film dok.
15.10 „Ex Libris”
15.30 „Latarnik”
16.20 „Notacje”
16.30 „Idziemy do Ciebie, Polsko!” film dok.
17.40 „Flesz historii”
18.00 „Tajemnice kulturowych seriali”
18.45 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”
18.50 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
18.55 S. „Blisko, coraz bliżej”
20.15 „Tajemnice

Joachima” film dok.
21.05 „Zapomniana granica Europy” film dok.
22.00 S. „Nad Niemnem”
22.50 „Kochankowie Roku Tygrysa” film dok.
00.35 „Mój kanał” film dok.

00.10 Bezpieczna Mama
00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Łączy Nas Historia
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Historie Starego Testamentu
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Kartka z kalendarza – Powstanie Warszawskie
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z kongresu
06.55 Muzyczne chwile
07.10 Zgubić z oczu brzeg
07.40 Śladami Powstania Stycznio- wego na Podlasiu

08.25 Sól ziemi
08.55 Kartka z kalendarza – Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Życie lasu. Storczyki
10.40 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.45 Jak wygrać małżeństwo?
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Dzielna niewiasta
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 18. Dziękczynienie w Rodzinie
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Kartka z kalendarza – Powstanie Warszawskie
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Głos serca

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek”
10.00 „Najlepszy garaż”
12.00 „Warsztat naprawczy”
14.00 „Autostrada A2”
16.00 „Program o przetrwaniu”
18.00 „Alaska”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Miłośnicy małych domów”
23.00 „Nadzy i przestraszeni”

TVP

WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Kultowe rozmowy”
07.25 „Zaczarowany świat...”
07.40 „Detektyw Literka”
08.00 „Wileńska Podcastownia”
08.50 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny”
09.15 „Przystań nad Biblią”
09.30 „Kulturalni”
10.10 „Litwa nieoczywista”
10.25 „Detektyw Literka”
10.40 „Zaczarowany świat...”
10.55 „Studio Raban”
11.20 „Sonda 2”
11.45 „Krypton”
12.10 „Plebania”
12.55 „Jesteśmy stąd”
13.00 „Vistuliada 5”
13.30 „Kulinarne wędrówki z Jolą Kleser”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.10 „Tamte lata, tamte dni”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „To jest grane”
16.45 S. „Za-raz wracam”
17.35 „Anna Dymna – spotkajmy się”
18.00 „Szansa na sukces”
18.55 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny”
19.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
19.45 „Litwa nieoczywista”
20.00 „Tamte lata, tamte dni”
20.30 „Program informacyjny”
21.00 S. „U Pana Boga w Królowym Moście”
21.45 „Wileńska Podcastownia”
22.35 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
00.25 „Władysław Szpilman 1911–2000 – własnymi sło-

wami” film dok.
01.25 „Program informacyjny”
01.50 „Sport”
01.55 „Plebania”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Inteligencja niesztuczna”
6.30 „Litwin w sercu”
7.30 „Dziennik Riddicka”
8.00 „Myśli niedzielne”
8.30 „Życ na wsi jest dobrze”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 „Encyklopedia Gustavo”
10.30 „Litewskie dzieci milenijne”
11.30 S. dok. „Grecja. Kraj nad wodą”
12.00 S. dok. „Planeta Ziemia”
12.50 Film dok.
13.40 S. „Klub Morderstw Marlow”
15.30 Wiadomości
15.45 Mistrzostwa Litwy w skokach przez przeszkody
18.30 Wiadomości
19.00 Eksperyment
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Ridley Road”
22.00 „Wróc do mnie” komedia
23.55 „Dziewczyna w sieci pająka” thriller

6.00 „LEGO Masters”
6.55 S. anim.
9.00 „Angry Birds 2” komedia
10.55 „Czy to ty, czy to ja” komedia
12.55 „Wojownicze żółwie ninja” komedia
15.00 „Jaś Fasola” komedia
15.35 „Naga broń 2” komedia
17.20 „Teleloto”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”

19.27 „Pogoda”
19.30 „Transformers: Ostatni rycerz” film fab.
22.30 „Nie martw się, kochanie” thriller
00.55 „Gliniarz z Beverly Hills III” komedia

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Jeśli nie grzyby”
6.30 „Kalendarz ogrodnika”
7.00 „Młodszy brat”
7.30 „Teraz tutaj?”
8.00 S. „Simon”
8.05 S. anim. „Smerfy”
8.40 S. anim. „Bluey”
9.00 Granice języka.
9.30 „Droga”
10.00 „7 dni Kowna”
10.30 „Wiara i życie”
11.00 „Inteligencja niesztuczna”
11.30 Menora
12.00 Myśli na święta
12.30 Msza Święta z Bazyliki Archikatedralnej św. Stanisława i św. Władysława w Wilnie
13.45 S. „Hetty Feather”
14.45 „Nika” film fab.
16.20 Z otwartym spojrzeniem
16.45 Rozwój
17.10 Przy zdrojowych zmysłach
17.35 Chleba i igrzysk
18.30 „Pop100. It” film dok.
19.30 Koncert
20.30 Panorama
21.00 Opera-balet „Baranek Boży”
22.50 S. „Poirot Agathy Christie”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Mafiosa. Italia”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 „Prawa lwów” film dok.
13.00 „Dzika Taj-

landia” film dok.
14.00 „Ocean Spokojny” film dok.
15.00 „Teściów się nie wybiera”
16.30 „Gazas dugnas: Show”
17.30 „Vytaro ferma”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Męskie marzenia” komedia
21.45 „Haker” film fab.
00.25 „Zabójcze maszyny” film fab.

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Grylsem”
8.00 S. „Ale numer!”
8.30 „Róg Tura”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Orły lombardu”
10.00 „Wyścig dookoła świata”
12.15 S. „Akumulatory”
13.10 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Grylsem”
14.15 „Kraina niepokojów” film dok.
15.15 „Będziemy zarabiać pieniądze”
16.30 „Tajemniczy chłopak”
17.30 S. „Akademia Policyjna”
18.30 TOPLYGA Mistrzostwa piłki nożnej „Šiauliai” – „Džiugas”
21.00 „Ja, Frankenstein” film fab.
22.45 „Bałkańska vendetta” thriller

lrytas.tv

06.00 S. „Azja”
08.00 Podcast wojskowy
09.00 Dziś bierze
10.00 Wszystko jest mierzone
10.30 Sad i ogród
11.00 Kod zdrowia
12.00 „Liga talentów muzycznych”
13.00 S. „Stary”

16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Pytanko
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda
20.30 Godzi-na z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”

5.55 „Koralowe Miasto”
7.00 Gra „galvOK”
9.30 „Haczyk na jednym końcu”
10.00 „E-gaz do dechy”
10.30 „Wielka Dziesiątka”
11.00 „Witajcie!”
11.30 „Wielka Dziesiątka”
13.00 Piekielna droga
14.00 „Między Ameryką a Kanadą. Królestwo dzikich zwierząt”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Magazynewe wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
18.30 „Pod pokładem”
19.30 „Hrabia Monte Christo” film fab.
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Na topie” dramat
00.15 „Następny poziom” dramat

6.00 „Łapacz snów”
6.40 „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”

11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
13.00 Pozdrowienia
15.30 „Wspañiały wiek”
17.45 S. „Pacyficzny przestępca”
19.40 S. „Krok do nieba”
21.00 „Tajemnice Brokenwood”
22.50 „Oto święta” komedia
01.05 „Pod ostoną mroku”

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.35 S. „Stawka większa niż życie”
10.40 S. „Kariera Nikodema Dyzy”
11.50 S. „Ojciec Mateusz”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioła Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.45 „Portret Kapłana”
14.10 „Życia nie można zmarnować” film dok.
15.15 S. „Parada oszustów”
16.15 Kolarstwo
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Żona dla Polaka”
19.25 „Przed ekranem”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Gra z Cieniem”
22.20 „O północy w Paryżu” komediodramat
00.10 S. „Dewajtis”

07.00 Największe przeboje – 2 plus 1
07.55 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 „Od ucha do ucha”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.00 „Przysłań nad Biblią”
10.15 „Młodzi mariawici”
11.15 „Fontainebleau – prawdziwy dom francuskich monarchów” film dok.
12.20 S. „Kosmos 1999”
13.25 „Opole”
13.40 „19 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '81”
15.25 „W samo południe” western
17.00 S. „Barbara i Jan”
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Młode strzelby” western
22.55 „Kulturalni”
23.50 „Więcej niż fikcja” film dok.
01.00 „Stagnant” film krótkometrażowy

07.00 „Panorama”
07.30 „Rodzinka.pl”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioła Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 Słowo na niedzielę
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 Piłka nożna Betclac
18.00 Teleexpress
18.25 S. „Chichot losu”
19.15 „Kabaretomaniacy”
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”

20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Komisarz Alex”
22.15 Lato z Radiem i Telewizją Polską
00.15 Kabaret Letnią Porą

07.25 „Był taki dzień”
07.28 „Sprawdzamy”
07.45 „Ex Libris”
08.05 S. dok. „Podróż z historią”
09.00 „Pamiętajmy o Brunonie Schulzu”
09.20 „Śmierć i pogrzeb”
09.45 „Niepojęte – Mircea Eliade i mit”
09.55 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
10.05 S. „Ogniem i mieczem”
10.55 „Tajemnice kulturowych seriali”
11.40 „Białe-czerwoni – historie niezwykle”
12.00 „Gdziekolwiek będę...” film dok.
12.50 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.40 „Pałace i rezydencje Lubelszczyzny”
13.55 S. dok. „Wędrówki szlakami granicznymi”
14.40 „Zwierzęta, które zmieniły historię” film dok.
15.30 S. „Nad Niemnem”
16.20 „Od „Chłopów” do Nobla” film dok.
17.15 „Po prostu Krystyna Feldman” film dok.
18.10 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
18.20 „Flesz historii”
18.40 S. „Blisko, coraz bliżej”
19.50 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.00 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
21.00 „Uratowane z Potopu” film dok.
22.10 „Latar-

nik” film dok.
23.05 „Myśliciele”
23.10 „Prymas. Trzy lata z Tysiąca” film dok.
00.50 „Radio Powstańcze «Błyskawica»”
00.55 „Białe Autobusy”

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Czy udało się zabić prawdę
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 18. Dziękczynienie w Rodzinie
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Kartka z kalendarza – Powstanie Warszawskie
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Na granicy...
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Ojcostwo polecam
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Kartka z kalendarza – Powstanie Warszawskie
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Pierwszy zmysł
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.30 Sokolnik
12.00 Głos serca
12.45 Jestem... czyli nasze życie

pod sercem Mamy
13.00 Anioła Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
14.15 Najświętsze Serce
15.50 Muzyczne chwile
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioła Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Bańniowy teatr lalek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marksa – Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Mistrzowie samochodów”
11.00 „Łowcy staroci”
15.00 „Męskie zajęcia”
18.00 „Niebezpieczne budowy”
19.00 „Miłośnicy małych domów”
20.00 „Program o przetrwaniu”
21.00 „Ważne wydarzenia”
23.00 „Akta NASA”

TVP

WILNO

06.30 „Wileńska Podcastownia”
08.20 „Jesteśmy stąd”
08.25 „HULAHOO”
08.35 S. anim. „Bolek i Lolek na wakacjach”
08.45 „Kocie kalamburki”
08.50 „Na wszelki wypadek!”
09.15 „Makłowicz w podróży”
09.40 S. dok. „Korona Gór Polski”
10.05 „Dobre historie”
10.30 „Wynalazki na medal”
10.40 „Przestrzeń pamięci”
11.05 „Z Historią na Ty”
11.25 „Całkiem niezła historia”
11.45 „Gra słów. Krzyżówka”
12.05 „Słownik polsko@polski”
12.30 „Detektyw Literka”
12.45 „HULAHOO”
12.50 S. anim. „Bolek i Lolek na wakacjach”
13.00 „Zaginione – odnalezione”
13.15 S. „Siostry”
14.00 „Info Wilno”
14.05 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
14.30 „Kulturalni”
15.10 „Parę kroków w słońce z Markiem Hłaską” film dok.
16.05 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny”
16.35 „Stacja Innowacja”
16.50 „Info Wilno”
17.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
17.20 „Klan”
17.40 „Barwy szczęścia”
18.10 „Detektyw Literka”
18.25 „Info Portal”
18.35 „Imbir i Cytryna”
19.00 S. „Komisariat”
19.45 „Na Tropach Historii”
20.00 „Info Wilno”
20.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
20.25 „Studio Wilno”

20.55 S. „Na sygnale”
21.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
21.30 „Program informacyjny”
21.55 „Pytanie dnia”
22.05 S. „War to kochać”
22.50 „Anna Dymna – spotkajmy się”
23.15 S. „M jak miłość”
00.00 „Odnaleźć Zaginione”
00.25 „Info Wilno”
00.45 „Wileńszczyzna w obiektywie”
00.50 „Studio Wilno”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, **6.40**, **7.07**, **3.37**, **8.07**, **8.40** „Dzień dobry Litwo”
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Sch-nell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawnicza”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta portowe świata”
14.00, **15.00**, **16.00**, „Wiadomości”
14.20, **15.15** „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Przyjazna Litwa
20.30 Panorama
21.00 Mistrzostwa Europy w lekkoatletyce
00.00 S. „Emerycy na tropie”
00.50 „Gen ciekawości”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”

9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
13.30 „Varka Labdarkė. Dziennik targowy”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.20 S. „Velvet”
17.20 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Będzie wszystkiego
20.00 S. „Komisarz Rex”
21.00 „Rodzinny kompas”
21.30 Wiadomości
22.30 „Roboty” komedia
00.25 S. „FBI”

LRT PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Sztuczna inteligencja – rewolucja
6.30 „Poranne dźwięki”
9.00 Studio Aktualności LRT
10.00 Menora
10.30 Mistrzostwa Europy w pływaniu
12.45 Gen ciekawości
13.00 7 dni w Kownie
13.30 Spacer
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 Koncert
16.00 Dynastie
16.30 „Dzięk świat Eglė” film dok.
17.30 „Zmartwychwstanie” film dok.
18.30 S. „Dziedzictwo”
19.15 Euromaxx
19.30 Mistrzostwa Europy w pływaniu
21.00 „King Crimson” – 50” film dok.
22.35 Sztuczna inteligencja – rewolucja
23.05 S. „Panna Scarlet i komisarz”

6.30 „galvOK”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Samir”
14.00 S. „Dziękie pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 S. „Miłość to miłość”
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.00 „Pod ścianą” dramat
00.30 S. „Prawo i porządek”

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 „Kuchenne koszmary”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 „Orły lombardu”
18.30 TOPLYGA Mistrzostwa piłki nożnej
21.00 „Snajper. Ostatni strzał” thriller
22.55 „Ja, Frankenstein” film fab.

lrytas.tv

05.00 „Rozmowy nad morzem”
05.30 „Prze-trwać do jutra”
06.00 Wszystko jest mierzone
06.30 24/7

7.30 Godzina z Valatką.
08.30 S. „Oskarżenie przeciwko carowi”
9.30 TV Wolność
10.30 „Ameryka – wielka podróż” film dok.
11.30 24/7
12.30 „Paulis i Saulius” film dok.
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Sad i ogród
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Niekochani”
19.30 Lato na wzgórzu
20.00 Reporter
20.30 „Nikt nie chciał umierać” dramat
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

06.15 „Przetwarzanie”
08.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
09.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „Sprząta-cze domowi”
11.00 „Wojny magazynowe”
12.00 „Najzabaw-niejsze amerykańskie filmy domowe”
13.00 S. „Zdążyć przed trzydziestką”
14.00 „Dron”
15.00 „Przetwarzanie”
17.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
19.00 „Skazani” dramat
20.00 „Idealne dopa-sowanie. Hiszpania”
21.00 „Operacja Goliat” dramat
23.25 „Wyspa prze-trwania” dramat

6.00 S. „Kakao”
7.00 S. „Zatraca-ni w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 S. „Prawdziwe

gospodynie domowe z Beverly Hills"
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Crossroads – Dogonić marzenia”
23.05 S. „Specjalistka” Crossroads – Dogonić marzenia
00.05 „Tajemnice Brokenwood”

06.50 S. „Akcyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 „Serwis Info”
09.15 S. „Chłopi”
10.15 S. „Ranczo”
11.10 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 Rok w ogrodzie Extra
13.55 „Natura w Jedyńce”
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 „Serwis Info”
16.25 „Gra słów. Krzyżówka”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 „Reporterzy”
19.25 S. „Akcyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „Lekkoatletyka – Mistrzostwa Europy Birmingham”
00.05 Tour de Pologne

07.05 Afisz kulturalny ekstra
07.20 „Gwiazdozbiór TVP”
07.45 „Tamte lata, tamte dni”
08.25 S. „Rawhide”
09.30 „Od ucha do ucha”
10.00 S. „Rodzina Leśniewskich”
11.10 „Hania” film TVP
12.50 „Pisarz między światami” film dok.
13.50 „Jak namalować Monę Lisę” film dok.
15.00 S. „Kosmos 1999”
16.05 „Zakazane piosenki” film wojenny
17.55 S. „Rodzina Leśniewskich”
19.10 S. dok. „Dźwięk Nowego Jorku”
19.55 S. „Rawhide”
21.00 „Ptasiek” film fab.
23.10 „La Gomeira” komedia
01.00 „Muzyka Luwru” film dok.

07.00 „Panorama”
07.30 „Wnuczka Anisy. Śladami starowierów”
07.55 „Jak smakuje Polska?”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Blondynka”
14.50 „Pięknie przyprawiONA”
15.10 Kulturalni
16.00 Serwis Info
16.10 „Kiedyś to było...”
16.40 „63. KFPP w Opolu”
17.00 S. „Za raz wracam”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Gra słów. Krzyżówka”
18.30 „Teleexpress”
18.50 „Teleexpress Extra”

19.15 „Słownik polsko@polski”
19.45 „Panorama”
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Czas honoru”
22.15 S. „Królowa Bona”
23.20 „Tajemnice kultowych seriali”
00.15 Panorama

07.20 „Był taki dzień”
07.23 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
07.30 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Było, nie minęło”
09.30 S. „Daleko od szosy”
10.45 „Ułan Batalionu Zośka. Jan Rodowicz «Anoda»” film dok.
11.40 „Arsenał. Magazyn militarno-historyczny”
12.05 „Piosenką przez historię”
12.15 S. dok. „Wyspy Kanaryjskie”
13.05 „Tajemnice Joachima” film dok.
14.00 „Koło historii”
14.30 „Ex Libris”
14.50 S. „Królowie”
15.15 S. „Daleko od szosy”
16.25 „Flesz historii”
16.50 „Sensacje XX wieku”
19.00 S. „Kolumbowie”
19.55 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.05 „Historia Polski” film dok.
20.55 „Radio Powstańcze «Błyskawica»”
21.00 „Warszawa 1920. Portret zagrozonego miasta” film dok.
21.30 S. „Oficerowie”
22.15 „W biegu za życiem” film dok.
23.05 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
23.10 „Mulier fortis. Kobieta mężna” film dok.
00.20 „Generał

Polskich Nadziei”
01.15 „Sensacje XX wieku”

00.00 Jak my to widzimy – z daleka widać lepiej
00.30 Tam, gdzie Bóg płacze
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sól ziemi
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Msza święta z Jasnej Góry
03.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
03.15 Rozmowy niedokończone
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do Marksa – Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktuario polskie
06.30 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Kościół w Palczy, wspólnota Pana Jezusa
07.20 Najświętsze Serce
08.55 Kartka z kalendarza – Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Baśniowy teatr lalek
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzyczne chwile

13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Ku pocieszeniu powstańców serc. Historia Obrazu Matka Boska AK
14.00 Człowiek bez twarzy
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Republika Pawłowska
16.00 Sanktuarium Maria Schütz
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktuario polskie
17.30 Porady Medyczne Bonifraterów
18.00 Świadkowie
18.30 Moja parafia
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Kartka z kalendarza – Powstanie Warszawskie
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23.25 Serce ojca

7.00 „Mistrzowie samochodów”
9.00 „Jak to działa?”
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
12.00 „Łowcy staroci”
17.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Program o przetrwaniu”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

Najbardziej atrakcyjne miasto turystyczne świata

W najnowszym Globalnym Indeksie Atrakcyjności Miast Turystycznych na rok 2026 bezapelacyjnie zwyciężył Nowy Jork. Amerykańska metropolia wyprzedziła Paryż oraz Osakę, które zajęły odpowiednio drugie i trzecie miejsce. W pierwszej dziesiątce znalazły się także takie miasta jak Kioto, Seul, Londyn, Rzym, Bangkok, Okinawa i Chicago.

Twórcy rankingu podkreślają, że kluczowe znaczenie miały nie tylko twarde dane, ale także to, jak miasta są postrzegane i jakie emocje wywołują w turystach.

Nowy Jork na pierwszym miejscu w rankingu pokazuje siłę połączenia niezrównanej globalnej rozpoznawalności z silną atrakcyjnością empiryczną.

Fot. Freepik

Nauru oficjalnie zmienia swoją nazwę

Jedno z najmniejszych państw świata oficjalnie zmieniło nazwę - dotychczasowe Nauru będzie od-tąd funkcjonować jako Republika Naoero. Decyzję podjął parlament, wskazując na potrzebę podkreślenia miejscowej tożsamości i odejścia od nazewnictwa z czasów kolonialnych.

Według władz nazwa „Nauru”, znana dotąd na arenie międzynarodowej, została rozpowszechniona w okresie kolonialnym. Miała wynikać z trudności Europejczyków z wymówieniem rodzimego słowa „Naoero”.

David Adeang podkreślił, że decyzja nie jest politycznym gestem. Jak zaznaczył, ma służyć „ochronie dziedzictwa przodków i wzmocnieniu przyszłości kolejnych pokoleń”.

Zmianę nazwy uznały już Organizacja Narodów Zjednoczonych, a także m.in. Australia, Nowa Zelandia i Stany Zjednoczone.

Naoero leży na Oceanie Spokojnym. W przeszłości wyspa była kolonią niemiecką, a później znalazła się pod zarządem Australii. Niepodległość uzyskała w 1968 roku.

Mandat za koszenie trawy na własnej posesji

Koszenie trawy w niedzielę nie jest w Polsce zakazane, ale nie oznacza to pełnej swobody. Jednak właściciel działki może narazić się na mandat, jeśli hałas z kosiarki będzie uciążliwy dla otoczenia. W skrajnych przypadkach sprawa może zakończyć się grzywną do 5 tys. zł.

Ryzyko interwencji rośnie wtedy, gdy kosiarka, podkaszarka albo dmuchawa do liści pracuje późnym wieczorem, w nocy lub przez długi czas pod oknami sąsiednich domów. Funkcjonariusze oceniają wtedy konkretną sytuację. W Polsce nie obowiązuje ogólny zakaz koszenia trawy w niedzielę i święta. Właściciel posesji może wykonywać prace ogrodowe także w te dni, pod warunkiem, że nie zakłóca spokoju sąsiadów.

Fot. Freepik

Fotomigawka

■ Lato smakuje najlepiej z dobrą książką Fot. Orestas Gurevičius, ELTA